

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14782	ImageGroup:	I1KG23988
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྐད་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། skad gsum yongs su rdzogs pa'i tshig mdzod chen mo/
Author:	རག་ཏུ་བེར་ raghu vira
Descriptor:	some type set print and most of them are hand written notes
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[new delhi]
Publisher:	[dr. lokesh chandra]
Date:	[n.d.]
Volume:	126
Total Volumes:	139
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 6/2016

VOL. 126

TERRITORY
TO
THREE

territory n मण्डलम् (rarely मण्डलः, g

अर्धचदि and f ई g गौरादि) Inscr, AVParis,

MBh, etc — विषयः (ifc f आ) Mn, MBh, etc-भूमि f

RV, etc भूमन् n ĀśvGr. //

another territory अन्यक्षेत्रम् AV having a wide t.

उरुगव्यूति mfn RV 9.90.4, ŚBr, ŚāṅkhŚr a king's

original t. मूलम् (मूलः g अर्धचदि ifc

f आ or ई) Mn 7.1841 occupying a wide t. महत्क्षेत्र

mfn L one portion of t. भूम्येकदेशम् MW own t. स्वान्तः

Kām.

terror n I भयम्, भयानि n pl RV,

etc, विभीषिका MBh, Kāv, etc, भयानकम् w, भैरवम्

w, विभीषणम् MBh, भयानक - त्रासः MBh, etc,

संत्रास mfn MBh, R, etc, परित्रासः (ife f आ)

MBh, Kāv, वित्रासः Kathās, Suśr, उत्त्रासः L

— साध्वसम् (ifc f आ) MBh, Kāv, etc — समुद्भूतः MBh —

साशङ्कता MW — परिकम्पः L.

II अमः RV, अमीवा RV, AV, VS —

L प्रोथः, शङ्कु m W.

causing great terror सुभयानक mfn MBh . causing

t. भैरवंकारक mfn W free from t. विगतसंत्रास mfn

MBh one who is looked at with t. संत्रस्तगोचर mfn Car

the property of exciting t. भैरवम् W retiring from

in t. अपत्रस्त mfn (ifc or with abl) Pāṇ 2.1.38 the

sentiment of t. (as one of the nine Rasas in poetical or

dramatic composition) भयानकः Sāh, Pratāp, etc the

sentiment of t. (as one of the nine Rasas in dramatic compo-

sition) भयानकः Sāh, Pratāp, etc 't.-drum' (a drum

used in beattle) भयडिण्डिमः L with t. सत्रासम् ind

Kathās, Hit. ~~taxfue~~

to feel terror

भीति भज्

to flee from in t.

त्र
अपलस RV 10.95.8, MBh.

tertian adj (fever) तृतीयक (Pāṇ 5.2.81) AV

1.5.19, Susr त्रिदिवस AgP 31.18.

tertian ague तृतीयकज्वरः

Tesbania aegyptiaca n नादेयी L.

test vb विमृश्, विमृशाति MBh, Kāv, etc

विलेक् MBh, Kāv, etc - प्रविविच् (only Pass)

प्रविच्यते) Cat - संलक्ष्, संलक्षयति, संलक्षयते

MBh, Kāv, etc कष् Ā Kās on Pāṇ 7.2.22 - कुष्

cl 9 कुष्णाति - संशिक्ष caus संशिक्षयति Dhanamj.

to test with a question प्रवह, प्रवहते

AitBr.

test n परोक्षा Mn, MBh, etc — कश्चि f W

आभिहितता (Sarvad), आभिहितत्वम् L.

serving as a test for निकषायमान mf n (comp) Das

superior to any t. असुपथ mf n L t. made on the

touchstone निकषम् MBh 12.7471 (Nīlak) t. of

honesty उपधा Kām, Bhatt, Śis, etc t. of merits

and defects गुणदोषपरीक्षणम् W the t. of right and

wrong धर्माधर्मपरीक्षणम् , धर्माधर्मपरीक्षा Sch

on Yājñ 't. of silver and jewels' (N. of one of the 64

Kalās) रूप्यरत्नपरीक्षा Cat.

to put to test शुध् शुन्ध caus शोधयति

Kathās.

testable adj पेय MBh.

testator n रिक्थिन् m Yājñ,

tested adj कषित, जिज्ञासित

MBh 13.

932. tested in / तद्धलदर (loc) Mn, MBh, Hariv, Kathās,

R, Kām.

to be tested परीक्षितव्य Var, Prab.

testicle n मुष्कः RV, etc - अण्डम् अण्डः

L - कोशः Suśr, VarBrS, कोशम् L, कोशकः L

-महाफलम् Vishṇu - रमणः L - शेषस् n Up

4.20 - पेलकः, पेलम् L.

'an elephant's testicle' (a kind of carrot) गजाण्डम्

L having a ram's t. ^ष मेषवृषण ~~म~~ mfn B, मेजाण्ड L
YH

'having only one t.' (a kind of horse) एकण्डः T ^W seell

ed t. वातवृद्धि f W.

testicles n अण्डौ m du AV 9.7.13, VS, etc,

आण्ड्यौ

~~आण्ड्यौ~~ f au AV 6.132.2 शेषौ m du - वृषणौ

m au VS, etc, वृषणे n du Siadh.

'destitute of testicles' (a a eunuch) मुक्कशून्यः L

enlargement of the t. कुरण्डः L having dead t. कुणपाण्ड्यः

having no t. विफल mf(आ)n R , अवृषण mfn

R 'having seed' i.e. possessing t. सफल mf(आ)n

ParGr, MBh, Kathās having strong t. ऋजुमुक्क mfn

having t. साण्ड mfn Malcrs, TāṇḍBr, GrŚrs ,

मुक्कवत् m RAnukr , मुक्कर mfn TS, Br ,

सवृषण mf(आ)n R, Gaut, Āpast , समुक्क

mfn Baugh having a thousand t. सहस्रमुक्क mfn R a

man with pendent t. प्रतम्बाण्डः Vet one who removes the

t. मुक्काबर्हः AV 'one whose t. are cut out' (Castrate

ed, emasculated, unmanly) वधि mfn RV, AV, ŚBr

possessing t. सफल mf(आ)n ParGr, MBh, Kathās

possessing two fruits resembling t. सवृषण mf(आ)n

ĀpGr (Sch) suffering from the swelling of the t. वाताण्ड

mf n L swelled t. कोशवृद्धि f L ^{swelling} s. of the t. मुक्करो फः

Suśr , वाताण्डः L swollen t. शिङ्गाणः L,

शिङ्गान

ई शिङ्गाण / ~~the~~ the two t. मुक्कद्वयम् Suśr with the t.

सवृषण mf(आ)n R, Gaut, Āpast.

testified by the king (as a document) राजसाक्षिक

mfn Vishp.

testimony n साक्ष्यम् Mn, MBh, etc

kathās

Kap, Suśr, साक्षित्वम् Mn, Kathās, साक्षिता Mn, /

(any legal affair) in which testimonies for patience

practised and an estimate of one's loss are given

क्षमादिः। आत्मपीडावत् mfn Comm on Yājñ 2.6 any

testimony प्रमाणम् (ifc f आ) Yājñ, MBh, Kāv, etc

a ~~false~~ false t. कूरसाक्ष्यम् Hyog 2.54 t. of an eye-

witness साक्षिप्रत्ययः MW t. of the gods देवसाक्ष्यम्

t. of the Vedas श्रुतिनिदर्शनम् Mn 11.45 verbal t.

शङ्कप्रमाणम् MW.

not testing accurately निष्परीक्ष mfn MBh.

desirous of testing जिज्ञासु mfn MBh, R, BhP,

etc, जिज्ञासक mfn W, जिज्ञ mfn R 1.9.23

wishing to test परीक्षार्थ mfn Āpast.

testing n परीक्षणम् Mn, MBh, etc, (rarely

परीक्षणा).

the testing a diamond वज्रपरीक्षा VarBrS the t. of

gold by a touchstone कषणम् .

tetanns ⁿ n दृष्टापतानकः : Suśr 2.1.51, Bhpr 7.36.

172 प्रतानः L.

tether n बन्धनम् (also बन्धनी L) ŚBr,

etc .

a tether for the foot (of an elephant) पादरज्जु f

L.

any tethered animal

पशु

m .

a rope for tethering cattle

पशुवन्धक

L.

tetragon n - चतुर्वकोणः, चतुर्वकोणम् Hcat

1.11.617.

a rectangular tetragon समचतुरश्रः, समचतुरश्रम्

Śulbas, Āryabh, Hcat.

(in alg) tetranomial adj चतुष्पद f(आ).

Tetranthera lanceifolia n वनमूलः MW.

text n ग्रन्थः Nir 1.20, Pāṇ MBh, Up, etc -

निदर्शनिम् W - स्थलम् W - वाकः RV, etc,

वाका VS, MaitrS.

accompanied by the recitation of sacred texts मन्त्रवत्

ind Mn, MBh, R accompanied with sacred t. समन्त्र समन्त्रक, /

mfn ĀpŚr, Sch according to a Vedic text इति श्रवणात्

according to the Samhita t. अनुसंहितम् ind RPrāt accord-

ing to the t. of a Sūtra यथान्यासम् ind Pat any ~~text~~

methodically arranged collection of texts संहिता MBh,

VarBrS, Pur, etc an arranged t. सम्पाठः Pat on Pāṇ

4.2.59 attended with sacred texts मन्त्रवत् mfn

ŚrS, Mn, Yājñ a certain portion of sacred t. which have to

be repeated स्वाध्यायिनिका, स्वाध्यायनिका Divyāv ~~कर~~

(esp.) complete text पारायणम् the continuous t. of the

Sāma-Veda साम संहिता Hariv the continuous t. of

the Veda (as formed out of the Pada-pāṭha) संहितापाठः

Pat, Sch distinctness of & t. वचनव्याक्ति f W

extract from sacred texts मन्त्रोद्धारः familiar with

the holy text of the Vedic hymns एतन्देश mf(इ)n

Kathās 62.118 fixedness of t. पदद्वयम् Aprāt follow

er of any particular t. of the Veda शाखाध्येतृ m MW

forming the correct t. सामान्यारिक् mfn Pat on 3.2.107,

Vārtt 2 the full t. पारणम् L a fundamental t.

मूलवचनम् Cat , मूलमन्त्रः BhP, Hcat, etc

having the nature of i.e. resembling a sacred t. मन्त्रवर्ग

mf(ई) in BhP having the sacred t. of the Veda as ~~its~~

(its) subject छान्दस mf(ई) Kaus, Pāṇ 4.3.71,

Pat, Hariv 12284, BhP, (once छान्द Bhav P 1) in

confirmity with the recitation of sacred texts मन्त्रवत्

ind Mn, MBh, R inconsistency of t. वचनविशेष W know

ing sacred text मन्त्रविद् mfn GrŚrS, etc 'knowing

sacred texts' (a conjurer, enchanter) मन्त्रिन् mfn

Bhartr̥ not a Vedic text अमन्त्रः not knowing the

texts of the Veda अमन्त्रविद् mfn Mn 3.133 not knowing

the Vedic texts अमन्त्रज्ञ mfn Mn 3.129½, (as a

Śūdra a female, etc) अमन्त्रः mf(आ)n Mn 9.18 & 12.

114 occurring in the (sacred) text अनुक्त mfn

'original t.' (N. of the very words uttered by Gautama

Buddha) मूलश्रवणः Buddh , मूलम (मूलः g

अध्वर्यादि ifc f आ or ई) R, Kathās, Suśr̥ - (esp.) a

particular kind of sacred text called Sāman सामन् n

RV, etc a particular t. of the Veda वेदपाठः L pecu-

liar to Vedic texts मान्त्र mf(ई)n MW perspicui

ty of a text वचनव्याक्ति f W proper to Vedic texts

मान्त्र mf(ई)n MW a reciter of sacred text

मन्त्रवादिन m Vet, Pañcat a sacred t. ब्रह्मन्

n RV, AV, Br, Mn, Pur , मन्त्राः (rarely मन्त्रम्,

मन्त्रा ifc) RV, AV, TS the s. text of the Vedic

hymns उन्दह n ŚBr 11.5.7.3, ĀśvGr, Kauś, Gobh,

VPrāt, Pāṇ, Mn, etc the sacred texts सामो ज्ञायतः BhP

the sacred t. recited at the choice of a priest वरणाः

m pl ĀpŚr sacrificial text सा ज्या (scil क्रय)

VS, ŚrS security of t. पददाह्यम् Aprāt a series of

Mantras or texts used as a protection against fevers, etc

तन्मनाशनगणः AV, Paris the southern sacred text

(of the Tāntrikas) दक्षिणाम्नाय Kulārṇ 3 studying the

holy text of the Vedic hymns दीन्दर mf(ई)n (g

मनोहादि Pāṇ 5.2.84, Kās) Kathās 62.118 the t. of

a book पाठः ŚrS, MBh the t. of Pippalāda पेयलादकम्

Pāṇ 4.2.104, Vārtt 23, Pat the t. of the Vedas श्रुतिभूषम्

W वेदवचनम् W , वेदवाक्यम् Sarvad, वेदवादः

MBh a t. relating to sacrificial rites कर्मवादः Baudh

the text VS 8.29 येनिमन्तः Heat unaccompanied

by Vedic texts अमन्तः mf(आ ई)n Mn 3.121 un-

entitled to Vedic texts (as a Śūdra, a female, etc) अमनः।

mf(अ)n Mn 9.18 & 12.114 the vedic text निःशमः।

Hariv, Pāp, Pur, etc , मन्त्राकरणम् Cat without any

sacred ~~texts~~ texts मन्त्रावर्जसः - ind Mn 10.127 with

respect to sacred t. मन्त्राः। ind Mn, R with t.

which have the power of repelling poison मन्त्रो विषपहेः।

with the t. belonging to it (i.e. to the Veda) सविस्तर

mf(अ)n Hariv, BhP.

any fixed text book on any subject (esp. on astronomy

and mathematics) सिद्धान्तः (often ifc) VarBrS, Sarvad,

IW 175 for every single t. book प्रत्येकविधम् ind

ĀsvŚr, Comm a t. book of medicine वैद्यविद्या Kāv a t.

book of rhetoric अलङ्कारशास्त्रम् - a t. book on the mana-

gement of horses अश्वसूत्रम् MBh 2.255.

texture n उपुकः सौमिकः Yājñ.

any reticulated texture जालम् MBh 5 ff, Hariv,

Kum 7.59 any woven t. जालम् MBh 5 ff, Hariv,

Kum 7.59 end of a t. अन्तः hair t. रोमवन्धः Yājñ

having three fold t. त्रिवयसः mfn RV 2.31.5 red t.

अति

f a sort of woven t. फुटिका Kathās a t. formed

of reed इटरूपम् ŚBr t. made of cotton कापिससौमिकम्

Mn 12.64, कापिससौमिकम् Yājñ 2.179 t. of any kind

सुपेशः BhP a t. of hemp शणकुलायम ŚBr woven t.

जालकम् ŚBr 14.6.11.3, R, Suśr, Śak, Ragh, Ritus,

कुलायः

(ifc) Kathās, शुक्रायम AV, TS, ŚBr (in later

language) Pañcat, etc.

than अन्तिकार ind (gen) Divyāv.

thank vb दक्षिणामादिश Divyāv 7.104.

having thanked and praised अञ्जनाञ्जलि ind Divyāv.

receiving thankfully प्रत्यभिज्ञादिना - mfn (ifc) Ragh¹⁸

thank heaven!

दिष्टा

instr.

to earn thanks

दक्षिणामादिश

caus

Divyāv 1

express

ing thank for anything

स्वस्त्यक्षरम्

Heat.

धन्यवादः

thanksgiving n प्रतिनन्दनम् MW दक्षिणादेशनाम् MW

दक्षिणादेशना

दक्षिणादेशनाम् Divyāv 18.200, यद् Divyāv 13.

243.

that यद् ind RV, etc, यद् Balar —

यच्च — यच्च यथा ind RV, etc, (esp. after verbs of

'knowing' believing' hearing', 'doubting' etc, either with

यथा

or without iti at the end of the sentence) यथा ind

Up, MBh, Kāv, etc येन ind यतः ind

Kāv, Pur — २१२१ — (with Pot) ind Pāp 3.3.148 (with

Pres) Hit 1.176 — २१२११ — ind R — २१११११ — Prasannan

२१२१ ind (with Pot after 'to doubt wonder' etc.)

२११११ ind RV 8.1.8.

that not २१११ ind RV, etc.

that तद् n RV, etc - अदस् nom mf अस्मे

(voc अस्मै MaitrS) n अदस् (opposed to इदम्)

अदस् (e.g. acc अमुम्, अमूम् instr अमुना, अमुया

dat अमुष्मे, अमुष्ये - etc) - एन - तक्

mfn RV 133.4 & 191.15, KātyŚr 13, Bhadrab .

not that अतद् BhP absorbed in mind by t.

तन्मनस mfn Car 1.1 after t. तत् ind ŚBr 14

Mn 2.60, Śak, Pañcat, etc -, ततः परम्, तत्तश्च परम्

after t. passage अत ऊर्ध्वम् इत ऊर्ध्वम् ŚBr, ŚāṅkhŚr,

Yājñ, etc at t. moment तर्हि ind (Pāṇ 5.3.20 f) RV

10.129.2, AV, etc at t. time तदा ind (Pāṇ 5.3.20 f) RV

15 & 19 ff) , तदानीम् ind (Pāṇ 5.3.19) RV 10.129.1,

AV, MBh, etc , तत्कालम् ind Gobh 3.3.28, PārGr 2.11.

5 f, VarBr, Kathās, etc , तर्हि ind (Pāṇ 5.3.20 f)

RV 10.129.2, AV, etc , तद् ind RV 4.28.1, AV,

etc , तदीनाम् ind RV 1.32.4 , अमुदा ind Śaṅkar,

- अमुहि ind ŚBr, BrĀrUp , एना ind RV, AV

the being contained in t. तात्स्थम् Pāṇ 3.1.144, Kāś,

Kām 2.15 the being formed in t. (tad) Stoma तात्स्थम्

AnUp 4.9, 7.3 the being intended for t. तादर्थ्यम् (g.

चतुर्विणीदि) Jaim 6.1 f, AnUp 3.8, Pāṇ 2.3.13, Vārtt 1,

Kāś being in that तत्स्थ mfn Pāṇ 4.2.134, 2.2.8,

Vārtt 2 , - लब्धुत mfn Jaim 1.1.25 the being of t.

family आमुष्यपुत्रिका Pāṇ 6.3.21, Kāś being on t. तस्थ

mfn Pāṇ 4.2.134, 2.2.8, Vārtt 2 the being the son of t.

one आमुष्यपुत्रिका Pāṇ 6.3.21, Kāś belonging to t. तदीय

mfn (Pāṇ 1.1.74, Kās) MBh 8.675, R 4.21.35, Ragh, etc, तत्त्य

mf(आ)n (Pāṇ 4.2.104, Pat) W , अदयोय mf(इ)n

Niash belonging to t. place तत्रस्थ mfn MBh 3.2683, R

2.4, Kathās 7.26 coming from t. तदीय mfn (Pāṇ 1.1.

74, Kās) MBh 8.675, R 4.21.35, Ragh, etc coming from t.

तत्त्य mf(आ)n (Pāṇ 4.2.104, Pat) Kir 1.27 conta-

ining t. तद्वत् mfn VPrāt, Pāṇ 4.4.125, KapS 1.5,

Tarkas, etc , अदोमय mfn ŚBr 14 dear to t. ~~अदोमय~~

extent तावप्रिय mfn MaitrS 1 directed towards t.

तद्धत mfn R 1 f, Kathās 3.68 doing t. for the

first time तत्प्रश्नम् mfn Pāp 6.2.162, Kās during t.

time तत्कालम् ind Gobh 3.3.28, PārGr 2.11.5 f, VarBr,

Kathās, etc employed with t. तन्मव mfn ĀpŚr 14.5.1,

Sch for t. reason ततः ind AV, MBh 12.13626, R 6,

Hit for t. reason तद् ind Mn 9.41, ^{iv}Bh, etc from

t. ततः ind AV, MBh, 12.13626, R 6, Hit , तस्मात्

ind AV, ŚBr, AitBr, Mn, Nal, etc from t. and that place

तत्तस्ततः PārGr 3.13.6, MBh, R, BhP from t. one

अमुतः ind Daś, अमुष्मात from t. place ततः

ind RV, AV, etc from t. time forward तदाप्रभृति R, ४

Ragh 2.38, Kathās 2.62 — अत ऊर्ध्वम् इत ऊर्ध्वम्

ŚBr, ŚāṅkhŚr, Yājñ, etc having t. तद्धत mfn ४४४४

VPrāt, Pāṇ 4.4.125, KapS 1.5, Tarkas, etc having t. as a

having t. deity तदेवत mfn - Katy Śr 24.6, ĀpŚr
7, PārGr 3.11.10, तदेवताक mfn RV 10.18, Sāy,
तदेवता mfn Laty 4.4.21

fruit तत्फल mfn W he ~~XXXX~~ becomes t. तदेवत
अदेमिवा

in consequence of t. ततः

ind AV, MBh 12.13626

R 6, Hit intended for t. तादर्थिक mfn Kaus 60 in t.

तत्र ind in t. and that place तत्र तत्र Mn 7.

87, ¹¹Bh, BhP in t. case तदा (often used redundantly

esp. after तत्रा or पुन or before अथ MBh,

etc) , तत्र ind , तर्हि ind (Pāṇ 5.3.20 f) RV

10.129.2, AV, etc , तदा ind RV 4.28.1, AV, etc in

t. manner तथा ind RV, etc , यथायथा,

एवैव
तथातथा, अमुथा ind Nir अमुया ind ~~XXXXXX~~

(instr f) RV, AV in t. number लावद्धा ind Bālar 9.

49 in t. place लज ind RV, etc , लद् ind AV

AitBr 2.11, ŚBr 1.10.14, ChUp in t. place there लत्त

MBh, etc in t. time लावता क्षणेन लावता Rājat 5.110

• लावति loc ind TS 2.4 just t. लतम mfn

AitUp 3.12.13 like t. लद्ध ind ŚāṅkhGr 5.9.3, etc

अमुशा ind , अमुशा ind Nir ^{तत्प्रकृत} made of t. ५

mfn Pāṇ 5.4.21 • अदोमग mfn ŚBr 14 made up of

t. लम्बय mfn MundUp, ŚvetUp, PārGr, MBh, etc of

t. लय mf (3a) n (Pāp 4.2.104, Pat) W of t. dura

tion लत्काळ mfn BrahmvP of t. family लत्कुलेन

mfn MBh 5.7102 of t. kind लत्प्रकार mfn W , ४

mfn R 2.15.13, तथाजातीयक mfn Pat on ~~११११~~ Śivas 3 f

Vārtt 5 of t. place लत्रत्य mfn (Pāp 4.2.104, Pat)

BhP, Kathās, Rājat 1.117, Hit of t. time लत्कुलेन

Daś 3.36 on t. account लस्मान् ind AV, ŚBr, AitBr,

Mn, NaI, etc , तद् ind Mn 9.41, MBh, etc on

t. day इत्येह ind ŚBr on t. occasion तत्र ind

other than t. तदन्त्य mfn L referring to t. एवंनिष्पत्तिः

mfn Comm on Mn relating to t. तदीय - mfn (Pāp 1.1.74

Kās) MBh 8.675, R 4.21.35, Ragh, etc - एवम् अर्थेय

mfn Nir the residing in t. तात्स्थानम् Pāp 3.1.144,

Kās, Kām 2.15 t. day तद्विन्म W t. (i.e. a lower

kind of) muttering? त्यज्यः MaitrS 2.9.1.12 t. is to

say अशत abl ind Sāh, etc, ~~तद्वत्~~ इति यावत्

in Comms →, गदुत Kāraṇḍ, Divyāv, यच्च Car

't. month' i.e. the month that has been spoken of तन्मास

Kathās 18.208 t. one (of many) तन्म mfn (superl)

Pāṇ 5.3.93, (of two) तत्र mfn Pāṇ 5.3.92 t. time

(opposed to 'this time') तत्कालः Vedāntas t. very

fortune which या सा श्री MBh 7.427 t. very tale

तदे तदारूपात्मम् AitBr 7.18 t. world असौ लोकः

(=परोक्षे) to t. place लक्ष्म ind RV, etc , लक्ष्मः

Śak 1.23, BhP to t. spot लक्ष्म ind AV, AitBr 2.11,

ŚBr 1.10.14, ChUp turned in t. direction अमुद्राञ्च ,

अमुद्राञ्च mfn Vop the ~~virtue~~ virtue of that (per-

son) लक्ष्मः Ragh 1.9.

to become that अदस्य nom अदस्याति .

thatch n पटलम (rarely पटली) Var , पटम

L- कटङ्कः, कटङ्कम, कटङ्कः कः L- चालः L.

a projecting thatch वातिकम Kaus, Gaut the t.

of a house गृहपटल VarBrS the t. of a house कलटम

L- कटङ्कम W.

thatcher n कोटकः

BrahmavP.

theatre n प्रेक्षागारम् प्रेक्षागारः-

MBh, Hariv,

VP, प्रेक्षागृहम् Hariv — नाट्यशाला W रङ्गः MBh, Kāv,

etc, रङ्गभूमि f MBh, रङ्गमण्डपः, रङ्गमण्डपम् रङ्गशाला

रङ्गशाला आनतः
Kathās, आनतः L — विहारगृहम् L — विहारगृहम् MW .

the entrance of a theatre रङ्गद्वार f Hariv, BhP,

रङ्गद्वारम Sāh.

engaging in theatrical performance रङ्गप्रवेशः

~~Mricch~~ Mricch a person who wears a t. dress भूमिगतः L

t. dress प्रकरी W a t. performance (esp. of the prin-

cipal class, as opp to the upa-rūpakas or inferior dramas)

रूपक - Daśar, Sāh, etc.

about thee त्वदर्थम् त्वदर्थे belonging to t. त्वद्गत

composed by t. त्वत्कृत mfn R 1.2.40 consisting of

t. त्वन्मश mfn Hariv, Vcar for t. त्वया ind RV 1.

8 given by t. त्वादित्त mfn RV 2.33.2, 8.92.18, त्वादात्

mfn RV 1.10, 3.5 given by t. त्वयत् mfn RV 7.20

10 having t. as a father त्वत्पितृ mfn TS 1 having

t. as a messenger त्वदूत mfn RV 2.5 identity with

t. त्वत्ता Naish longing for t. त्वत्काम mfn RV 8.

11.7, वायत mfn RV made by t. वाल्क्य mfn R

1.2.40 surpassing t. अतिलम् Pāṇ 7.2.97, Sch ~~know~~

towards t. वद्विक् ind RV 5.3.12, 10.43.2 worthy of

t. वावत mfn (Pāṇ 5.2.39, Vārtt) RV.

to wish thee वक्ष

Nom वक्षयति Pāṇ 7.2.

theft n स्तेयम् RV, etc स्तेन्यम् MBh,

स्तेनम् L- चौरकर्मि n Pāṇcat 1.19. $\frac{5}{6}$, 5.7. $\frac{0}{1}$,

चोरी L, चोरिका - L, Sch, - चोरी Gal, चोरितम्

W - चुरा g छठनादि - मोषः Mn, Var,

etc, मोषा L, पारिमोषः TS, etc - मुष . f (ifc)

MW - मुष्म W.

committing theft स्तेयकृत mfn 4.256, 11.99

from t. चोरतः ind W mutual t. व्यावचोरी Pāṇ

3.3.43, Vārtt 3 petty t. गोरितकम् W practice of t.

गोरितकम् f W proclaiming a t. मोक्षकृत mfn

VarBrS a t. committed with danger भयचौर्यम् L a t.

committed with fear भयचौर्यम् L a t. rapidly commi-

tted द्रुतचौर्यम् Desin.

(its or) ~~their~~ their meaning तदर्थः

Vedāntas 200

t. like तदर्थः mf(आ)n Suśr 1.34, Ragh 2.22, Kum, 5.73,

Mālav.

theirs adj लदीय (Pāṇ 1.1.74, Kās) MBh 8.675,

R 4.21.35, Ragh, etc .

theist n ईश्वरकारणिक (Jatakam) ईश्वरकारणिन

(Śaṅk), ईश्वरकारिन् (Hcar) m.

a theist of the Nyāya school ईश्वरकारणिक. Hcar.

, theistical adj शैक्षर .

an adherent of the theistical Sāṃkhya-Yoga शैक्षर

सांख्ययोगवादिना m Śāṃk the so called t. Sāṃkhy

Yoga सांख्ययोगः Śāṃk the t. branch of the Sāṃkhya

school of philosophy शैक्षरसांख्यम् Sarvad.

belonging to them

तदीय

mfn (Pāṇ 1.1. 74, Kāś)

MBh 8.675, R 4.21.35, Ragh, etc

coming from t.

तदीय

mfn (Pāṇ 1.1.74, Kāś) MBh 8.675, R 4.21.35, Ragh, etc

directed towards t.

तद्दिता

mfn R 1 f, Kathās 3.68

relating to t.

तदीय

mfn (Pāṇ 1.1.74, Kāś) MBh 8.675,

R 4.21.35, Ragh, etc

t. (employed for all genders,

numbers and persons)

सोम

ind RV

touching t.

तत्सृष्टिन्

mfn Gaut 14.30.

theme n (of a speech, etc) कसु n Kāv, Daśar,

Sāh, etc.

(prob.) themenses n पोसु m Car.

then I तदा ind (Pāṇ 5.3.15 & 19 ff),

तदानीम ind (Pāṇ 5.3.19) RV 10.129.1, AV, MBh, etc,

ततः ind ŚBr 14, Mn 2.60, Śak, Pañcat, etc ,

तदनन्तरम् ind MBh, etc — तर्हि ind (Pāṇ 5.3.20 f)

RV 10.129.2, AV, etc , तद् ind RV 4.28.1, AV, etc ,

तर्हि तदा Vet 2. $\frac{24}{25}$ — तत्र ind — ततः

इदानीम ind—(as a separable adverb) अनु ind

नाम

अत्र ind—(after an interr) MBh, Kāv, etc.

II अथो, अथ (Ved अथा) ind - अदस AV

12.1.55 - अथ, अथा ind Ved - अमुदा ind

Śaṅkar - अमुहि ind ŚBr, Br̥ArUp - आत् ind

(often used in a concluding paragraph antithetically to

यद्, यदा, यदि and sometimes strengthened by the

~~particles~~ particles अः, इह, इम, उ) RV, AV - आत्

ind RV, AV - एतर्हि ind TS, ŚBr, AitBr, etc - एना

ind RV, AV - तु RV - ह ind RV, etc

'state of then' (the present time) तदात्वम् Mn

7, MBh 2 f, 5.7, R 5.76.16 & 90.1 t. and then तदा-तदा

Sāy on RV 1.25.8 t. living तदानीन्तन mfn Uttarar

1. $\frac{2}{3}$.

thence ततः ind RV, AV, etc.

proceeding thence तत्पश्चात् mf(अ) n (Pāṇ 4.2.

104, Pat) t. forth ततः प्रभृति NaI 2.1, Pañcat, etc

t. forward अवन्तीनाम् ind (with abl) ŚBr t. onward

अवन्तीनाम् ind (with abl) ŚBr.

theologian n श्रोत्रिणः Mn, MBh, etc .

a great theologian महोश्रोत्रियः ChUp, BhP

learned t. विप्र mf(आ)n RV, VS, ŚBr not an

excellent t. अब्रह्मचरिणः m MaitrS.

(in astron.) mean i.e. theoretical मध्य

mf

(अ)n Sūryas, मध्यत्वम् .

a mere theorist केवलशास्त्रज्ञ , केवलशास्त्रविद्

mfn MW , केवलशास्त्रविद्m , शास्त्रज्ञ mfn , शास्त्रज्ञः

w, शास्त्र चरण, शास्त्रदर्शिन mnf L.

theory n तन्त्रम् MBh, etc -- दृष्टि f Jātakām

दृष्टिगतम् Divyāv 164, 14 दृष्टि f Vcā गोमांसा

IW 46.98, etc समुद्देश mfn MBh, Sarvad.

the adherent of any theory वादिन m (ifc)

MaitrUp, Śaṅk, Sarvad a particular t. पक्षः (ifc f 3a)

or इ) the propounder of any t. वादिन m (ifc)

MaitrUp, Śaṅk, Sarvad the teacher of any t. वादिन

m (ifc) MaitrUp, Śaṅk, Sarvad the t. of government

राज्यान्त्रिमं राज्यतन्त्राणि n pl R, Rājat t.

of poetry काव्यमीमांसा Sarvad the (enumeration i.e. the

the) t. of the three essential properties गुणसंख्यानाम

Bhag 18.19.

the chapters of the therapeutical section (on med.)

चिकित्सितानि n pl Susr (ifc f आ१.१३.६)

there तेन ind ~~चिकित्सितानि~~ (in comp Pān 2.1.)

46) RV, etc — तत्तः ind MBh, etc — तद् ind AV

AitBr 2.11, ŚBr 1.10.14, ChUp — तेन ind (instr of त)

SaddhP 4, Pān 2.1.14, Kās — अमुन ind AV, ŚBr, etc

अमुनः ind RV, AV — अत्र ind अदस ind

-इदम् ind - एना ind - पर एना ind - त्यत्र

ind.

being there तन्नत्य mfn (Pāṇ 4.2.104, Pat) Bhp

Kathās, Rājat 1.117, Hit being t. त्यन्नत्य Vop 7.111 ,

— आमुष्मि mf(ई)n Suśr, Sāh, Daś, etc from t. अमुतः

ind RV, AV here and ~~in~~ t. इहामुत्र ind Vedāntas, etc

इहेह ind an offering from t. अमुतः प्रदानम् TBr the

state of being t. आमुष्मिकत्वम् Nyāyam t. above असुत्र

ind VS, ŚBr, etc t. to उप ind RV, AV, ŚBr,

PārGr t. upon ततः परम ind MBh, etc, ततः पश्चान्

Mn 3.116 f, MBh, etc when t. is समयः (ifc or ibc)

समये ind .

to be there संविद् pass संविद्यते Buddh.

thereafter उत्तरम् ind.

therefore अत एव ind इतः ind R.

एतदर्थम् ind Kathās, Pañcat, etc — तेन ind (instr

of तेन) (correl to येन [Mn, MBh], इति [ŚBr 4.1.5.7,

Mn 1.3, R 2], यस्मात् [MBh, R], इति Sāh 1.2, Hit]

यस्मात् ind AV, ŚBr, AitBr, Mn, Nal, etc तेन हि Śak,

Vikr 1. $\frac{3}{4}$ - तदर्थम् ind Pāṇ 5.1.12, R 1.73.4, VarBrS 74,

Kāś , VP 4 - तत्काले ind MBh, तद् ind Mn 9.

41, MBh, etc — तन्न ind.

II अथापि ind , अथो ind - अथ, अथा

ind Ved नूनम् ind - परिशेषात् ind Śaṅk, परिशेषम्

ind TPrāt, Sch, Śaṅk, etc — यथातथा हि हि हि ind

Hariv, Bhatt.

therein तत्र ind .

thereupon ततः परम् , ततश्च परम् - तदनन्तरम्

ind MBh, etc ततः ind ŚBr 14, Mn 2.60, Śak,

Pāṇcat, etc - तरेण ind Mn, MBh , तत्पर inf (आ)र

Megh- तत उदानीम् - अनु ind (as a separable adverb)

क्षणान्तरे loc ind Pāṇcat, Kathās.

these persons अयम् जनः

MBh 8.709, Hariv

7110, R 2.41.2, Śak, etc, एष जनः

Kāvyād 2.75 with

t. words

इदम्

ind

RV, AV, ŚBr, AitBr, ChUp .

thesis n

पक्षः

(ifc f3 or इ) - आदः

Sarvad, Suśr.

defending a thesis पक्षता, पक्षत्वम्

L main-

taining a t.

पक्षता, पक्षत्वम्

L.

Thespesia populnea n कपोतनः — पक्षी L

मृदुसारा L — विषकाष्ठम् L.

Thespesia populneoides n (commonly Pārspīpal)

गर्दभाण्डकः, गर्धः L — ताम्रपाकिन् m L — तूटः L

गान्देन् m — नीलरूपकः L — पारिशः L — पूक्षः L —

फलिका L, फलीशः L, फलपाकिन् m L — भाण्डः L,

गर्दभाण्ड — ब्रह्मकाष्ठः L, ब्रह्मचारिणी L, करुणी — विप्रका

पठ्ग L .

the plant Thespesia populneoides अश्वत्थ. L.

thick adj I घन f(आ) Suśr, Bhartr,

Kathās 24.93 , (as hair) सघन Śārṅgś , घनीभूत

Hariv, 3484, R 3.5.8, Suśr , (a cloud) घनाघन Mālatīm

9.39- संहतिशालिन_śis — गट्ट L — गहन f(आ)

(g शुभ्रादि) MBh, R, etc — स्थूल f(आ) AV, etc

स्साविर $f(\text{आ}, \frac{1}{2})$ RV, AV, Br, MBh, Hariv, ~~स्यूर~~

RV — सान्द्र $f(\text{आ})$ Kāv, Kathās, Pur — बहल Kāv,

Suśr — बहुल $f(\text{आ})$ RV, etc — पिण्डित MBh, Kāv,

etc — निनिड , ~~निनिड~~ ^{स्थान} निनिड $f(\text{आ})$ MBh, Kāv, etc —

W — पीवर ~~स्थान~~ MBh, Kāv, etc — पीन $f(\text{आ})$ MBh, Kāv,

etc — उपचित Suśr, Car, समुपचित Car — (as a wood)

संचित R — मेदुर Uttarar — नीरन्ध्र $f(\text{आ})$

Kum, Uttarar, Sāh — प्रोट Mālatīm — विस्लेतर L

— विपुल f(आ) | PārGr, MBh, etc — (as darkness) महत्

MBh — स्थि Megh .

II असूदम — उद्युर Śis, Daś, etc — पाङ्क्ति

f(आ) L — प्रमिट L — मन्दर L — व्यालीन W

— शीन Car — संकुल f(आ) R.

not thick विरल f(आ) MBh, Kāv, etc become

t. घनीभूत Hariv 3484, R 3.5.8, Suśr , स्थूलेभूत

MW the becoming t. घनीभूत: W containing a t. fatty

substance (as the brain) पिण्डितरुणे Kull on Mn 5.133

doubly t. द्विवर्त्स (द्विवर्त्स also n & ind) 'dwe-

lling in t. clouds' (N. of Śiva) महामेघनिवासिन् m MBh

an elephant with t. and short tusks असोटः L en-

veloped in a t. covering बहुलवर्म्नि ŚāṅkhŚr excessive-

ly t. स्फुल्लस्थूल f(आ) Kāv, etc grown t. बहलित

Kāv having a t. membranes प्रतप Pāp 8.3.16, Sch

having a t. omentum प्रतप Pāp 8.4.16, Sch having

the t. end downwards अधःकुम्बः f(आ) ĀpŚr, Sch

'having t. clustering flowers' (the tree terminalia belle-

rica) सान्द्रपुष्पः L having t. hair महारोमश Suśr

having t. hair on the body. (said of Śiva) महारोमन् MBh

having t. sides महापार्श्वः f(आ) Suśr having t.

thighs व्यूढोरु MBh (B व्यूढोरस्) made t. सान्द्रोद्भूत

Ragh more t. श्यवीयस् Br, etc most t. श्यवीयस्

Br, etc stirring up t. dust बृहद्रेणु RV t. and

unctuous सान्द्रशिथिल L 't. at the end' (having a thick

sediment (as Soma juice)) बहुलान्त RV 't. barked'

(the red Lodhra) रशूलवल्कलः L a t. cloud घनाघनः

MBh 12.12405, Hariv 4759, BhP, Kathās, Rajat t. darkness

अन्धतमसम् Pāṇ 5.4.79, Ragh, अन्धतमसम् L, मूलान्धकारः

MaitrUp 't. footed' (an elephant) पिण्डपादः, पिण्डपाद्यः

L t. haired रशूलरोम Cāṇ , ~~रशूल~~ (Arjuna) गुडाकेशः

MBh 3.1.12, Bhag, BhP 1 t. in the middle (said of the

Soma juice during the process of fermentation) लहुरमध्य

AitBr (Sāy) 't. juice' (extract, decoction) घनरस m n

L t. like मेदुर (comp) Uttarar t. mouthed

स्थूलमुख Pañ 6.2.168 t. necked स्थूलश्रोत्र MW ,

महागल MBh 't. nosed' (a boar) स्थूलनासः L,

स्थूलनासिकः Śis the t. part of a forest वनगहनम्

Pañcat the t. part of anything (e.g. of the thumb) उदरम्

Suśr, Comm on Yājñ the t. part of curds रूक्षम् L

the t. part of milk मूत्रः, मूत्रम् (ifc f आ) ŚvetUp,

MBh, etc (originally) the t. part of the stalk परुस्

n t. set दृढसन्धिः m t. smoke अलङ्घुमः L the

t. tailed sheep दुग्धकः Bhpr 't. tongued' (N. of a

Bhūta) स्त्रालजिह्वः Hariv t. with मेदुर (instr

or comp! Kāv twice as t. द्विगुणोत्तमः very t. सुगहन

f(आ) L , स्थविष्ठ TS, etc , सूचो मुखग्रसामभेय

to become a thick mass बहलीभू P, बहति

Car to become t. सान्द्रो भू सान्द्रो भवति

Car,

कुड् cl 6 कुडति Comm on VS 25.8 , पिण्डलम्

भागम्, +++ प्रमुष् प्रमुषति ŚBr, प्रमुष्

निबिडित Mālatīm (prob.) to be t. स्थू , बृह, ^{बृह} ~~स्थू~~

cl 1 बृहति , कुड् cl 6 कुडति Comm on

VS 25.8 to make t. कुड् caus cl 10 कुडयति Kāth

thicker adj बहुलतर ŚBr .

becoming thicker upwards अधिसन्धि f Naith

thickly overspread with creepers लतागहनवत् R.

thicken vb घनोक्त W — मुष्टि cl 1 (Dhātup 7.

32) मूर्च्छति AV, etc, सम्मुष्टि सम्मूर्च्छति Kāv,

VarBrS, Suśr — स्कन्द caus स्कन्दयति Suśr.

thicken by boiling निष्काथ caus निष्काथयति (only ind

p निष्काथ) Suśr to cause to thicken (milk) मुष्टि caus

मूछेयति Kauś.

thickened adj दानीकृत Hariv 3484, ~~3~~ R 3.5.8,

Sūsr दानीकृत Bhpṛ Uttarakar - ग्रथित मेदुरेत / ^{Uttarakar - ग्रथित} Sūsr 6 - सम्पूर्णित

R, Sūsr , निमूछेत Yājñ, Vāgbh.

'thickened dadhi' (curds) दाधघनः Pāṇ 3.77, Kāś,

दाधोपिण्डः Gal t. excessively गरिष्ठ Gīt 1.6.

thickened = गन्धना

Mar 2.11.19 — संहति

f Sarnas — (prob) सम्मूर्च्छः L, (the act of) सम्मूर्च्छन्

first thickening of the blood at the commencement of

boiling गुडः fat, oil, juice, etc. on blood

स्फूर्णलम् Susr, Vagbh .

ॐ न गुल्मः

विपिनम् — विटपः, विटपम् — अर्धर्चादि

— गहनम्

— गहनम् — गुहिनम्

गुहिकम् (— काव्यादि) १.५७ — स्तम्भः

— षण्डः, षण्डम् (— ११०) — निकुञ्जः

निकुञ्जम् — वनम् (००० वनः — १.१०.००)

— सान्द्रम् — आश्रमः, आश्रमम् — मूलम्

(मूलः — अर्धर्चादि १०० आ ०० ई) — कविकम्

— वक्षुरम्

L, वक्षुरः

being among thickets कोप्य mfn VS (Mahidh)being in a thicket (. of the thicket शरवणभवः

(शरवणदेव) शरवणकयः, शरवणीकयः

वृक्षसंकटम्being in a thicketthickets गुहागहनवत् mfn 2.2.2.6 being 1. गहनवत्mfn being in a thicket कक्षौदकम् liter 2.2.2.11a thicket of trees वानम्being in a thicket

नडवनम्, नकवनम्, नडसंहति, नकसंहति

a t. of bamboos वैशक्ठिनः Pan 4.4.72, Sch, वैशवितति

f Kir a t. of Durva grass दूर्वाणिगम्, दूर्वावनम् Pan 8.4.

मौहकलिकम्

तङ्गाहनम् शैलकुञ्जः

thickness n (the thickness of a wall) रेथूलशीर्षिका

thickness n घनत्व VarBrS 55.25—स्थैव्यम्

thickness n सान्द्रता घनत्व सान्द्रलम्

thickness n घनत्व VarBrS 55.25—स्थैव्यम्

thickness n सान्द्रता घनत्व सान्द्रलम्

thickness n सान्द्रता घनत्व सान्द्रलम्

सि. ००० — समुहैवः — स्निग्धम् .

the thickness of a hair बालमात्रम्

SBr .

thief = I चौरः 1.8.11, (1.8.11) 1.8.11, etc,

चौरः प्रजादि, ४ दत्तादि, चौरः १०.११

पन्नादि, ब्राह्मणादि, मनीषादि, पारस्वकादि १०.११,

११, चौरः, चौरकः १०.११ — स्तेनः

१० — स्तेयकृत १०.११, १०.११, स्तेयिनः

स्तायु — तायु , स्तेन्यः

स्तेनः = L , स्तेन = स्तेन ,

तायु — 1.4-7, स्तायु — तस्करः

(310) आ 510, 511 — मालिङ्गुच =

मालिङ्गुचः (310) , मालिङ्गु =

प्रतिशोधकः , प्रतिशोधिन =

पारिषादिकः (310) — लुण्टाकः

— आमोषिन = , मोषः , मोषकः

मुषीवन = , मोषु = , मुमुषिषु =

परिभोषिनः, भूषकः, भूष

1.1.3 — अपहारकः — धनहरः, धनहता

, हर्तृ, हारकः, हारीतः

, अवहारः, अपहार, हरिकः — खनकः

खनिकः, खनक, आखनिकः, खानकः

82.9 — कपाटघ्न —, कवाटघ्नः —

पाटघ्नः, पटघ्नः — कुड्यद्वेदिन —

रजनीचरः, रात्रिचरः, नक्तचारिण — रात्र्यटः

, रात्रिभटः — दिवाभीतः — वृकः — नागरकुः

— दावकः — परास्कन्दिन — आततायिन —

— विलोडकः — विलोप्ट — वन्दीकारः

— आरब्धु — अदत्तादायिकः ^{अदत्तदायिन} ~~अधश्चरः~~

() — अधश्चरः .

II अवावन (वरी) — ऐकागारिकः, ऐकागारिकी

— कम्बू — कलमः — कुम्भीरकः

— कुलंभरः — कुजंभल — खर्परः

— यः — तः — तवतन — तपु

, दसः Un, Sch — द्विजिह्वः — पुरदरः L — प्रचुरः

, प्रचुरगुणः — मल्लीकरः — मान्यलः — ~~मीदुष्टमः~~ ^{मीदुष्टमः}

मीदुष्टमः — मुष्कः — रिक्कन —

स्तेनः, रिक्कन — रिक्कन (7.1 . रिक्कन)

रिक्कन — रिक्कन (7.1 . रिक्कन) — रिक्कन — रिक्कन

(7.1 . रिक्कन) — रिक्कनः L — लटः (7.1 .)

— वटः (7.1 .) — वनगु — शङ्खितवर्णकः

— तातस्यः L — दुरश्चित — हेरिक्कः L .

a clear bird ^{११} चौररूपः

extirpation thieves

कण्टकाद्वरणम् in 9. 52, 1, e c a female t. ^{११} चौरिका

चौरा यथादि (गौरादि (anar 16) , ^{११} चौरा

Oct 17. 11. 104.11 a female t. पूर्वतस्करः in 104.11

thieves ^{११} निचौर in 104.11 a female t. ^{११} चौररयवुकम्

Jan 6. 1. 21, 104.11 a female bird ^{११} चौरतरः in 104.11

lib 104.11. तस्करवत् in 104.11, मुमुषिवुवत् in 104.11

in 104.11 a female t. अस्तेनमानिन in 104.11

orious t. वटावीकः , ^{११} नामचौर चिह्नाभः

चोरचित

10.37

thieves चोरीभूत

10.37

चोरी

चोरीहरणिकः

चोरीहरणिकः

10.37 t. antiquator (a t. compiler)

चोरीहरणिकः, चोरीहरणिकः

10.37 t. antiquator

चोरभूपिन

10.37 t. antiquator

चोरभूपिन

10.37 t. antiquator

कुम्भिलः

10.37 t. antiquator

कुजाम्भिरः, कुजाम्भिल

a t. who creeps along the ground

भूमिस्युः

to behave like a thief

संदिचीरः, संदिचीरः, संदिचीरदकः

संदिचकरः, संदिचकरः, संदिचकरः

संदिचकरः

to behave like a thief तस्कराय Nom तस्करायत

thievery n चौरकर्मन n Pancat 1.19. $\frac{5}{6}$, 5.7. $\frac{1}{1}$

चौर L.

being on thiev चौरवृत्ति n Las 9.11 / .1.

चौरवृत्ति) .

being n तस्करता n Las 1.11, तस्करत्वम्

तस्कर्यम् n — वन्दनी (only L), मायाकर्मन

— स्तनः .

being on thiev चौरवृत्ति सौगाचार्यः .

thievish adj ^{११} -पौर-

हस्तचोर १.१०.

thievishness n तस्करता १.११, तस्करत्वम्

१.१२, तस्कर्यम् n १.

दुःसक्त्य, दुःसक्थि ३३ वि ३.११.१

लोमशसक्त्य, लोमशसक्थि ३३

दोघसक्त्य ३३/ई ३३.११.१

the t. (small ...) ३३ (...)

रामोरु ३३ (उ, रु) ३३, etc (...)

woman / having thick t. घनोरु ३३.३३ the left

उत्तरसक्त्यम् ३३.३३ ३३.३३

उत्सक्त्य ३३/ई ३३.३३ the

lower part of the thigh स्थूरः ३३.३३

कूर्वो अथ कूर्वो of 1. लोहिताक्षम् अथ

कुरुमात्र मि(इ) पान 4.1.15

the v. bone कुरुफलकम् पान 5.87 a v. like अथ

फलकसक्यम् अथ 5.1.98 अथ अथ signs of the

श्रोणि अथ अथ श्रोणी अथ श्रोणी

पूर्वसक्यम् अथ

5.1.98 (a cow's) अथ अथ अथ अथ

अथ अथ अथ अथ अथ

अथ अथ अथ अथ अथ

thick-bone n ऊर्वस्थम् mf - सक्थि n,

सक्थि (i c) .

reaching to the thick-bone ऊर्वस्थमात्र mf (ई) n. śar

' broken thighed ' (having the bone of the thigh

fractured) भग्नोरुदण्ड सि .

लोहिताक्षम् , वद्वणम् .

an artery situated in the thigh - लोहिताक्षसंज्ञा

(Scil सिरा) Susr .

thichless adj अनू

a contrivance like a thimble (used by archers to

the thumb or finger from being injured by the

strings : अङ्गुलित्राणम् , अङ्गुलित्राणम् , अङ्गुलित्रम् ,

अङ्गुलित्रम् R, etc .

तनु तनु, तनु, तनु

तनु (यवादि)

कृषा (आ)

कृषा (इ) कृषा, कृषा

Sug, Kach. Kum &, कृषक, प्रकृषित W -

क्षाम (आ) 1. 0, अनुदर

(आ) पेलव (आ) अस - अमोस

पिलगु - सुदिम (आ)

etc - दुबेल R 3.52.31 - शात Hariv, Kav,

not thin अतनु

the ac रुक्षणम् anything

याष्टि m ifc IBh, Kav, etc, याष्टि याष्टि

become as t. तृणभूत

extremely t. वितनु (वि)

bold क्षरणतीक्ष्णाग्र ak कृशचक्षु m

Bel ring a t. nose कृशनाशः IBh 12.10365, कृशनासः

Bh 12.28491 दण्डकोदर ई

Naish 4.3 liable to be made into t. सूत्रपत्तकर

सूत्रपात्रिन् कश्चित् सूदमी-
कृत

तष्ट सूदमीकृत नू तच्छ्रुकरणम् ३.२, संश्रुतः

Car, Vagbh, KātyŚr, Sch, लेखनम्, तनूकर्त

सूक्ष्ण not too t. नात्यपचि-
त

क्षीणशरीर

कृशाङ्ग f(इ) MBh, Pañcat, etc a t. body गात्रयष्टि

इ (इ) MBh, Pañcat, etc a t. body गात्रयष्टि

गात्रयष्टि प्रागाय-
म्

द्रव्यम्, द्रव्यम् शीर्षपादः

इमान्ते

पिपीलिकमाध्य, पिपीलिकम^{ध्य}, आ

आरस्

तनुपत्तः Apr the t. part of anything संग्रहः Car,

तुषारः, तुषारः pl

तनुक्षीरः

तनुमूर्ति तनुत्वक्

तनुवन्

अतरणः कृशोदरः (हि)

वि. , आपमध्यम , तबूदर - (३)

सुतनु विद्या (१०००) , तभीयस् (१०००)

तनु १०३.२०३, ६.५, १०३.२०३, १०३.२०३

पाणिनि, (२००७) पाणिनित

अतिकृश , परिकृश , अत्यणु .

कृश् कृश् कृश्यति 10.3.1

11, परिशेषं गम् ॥ १॥ विरलाय ॥

निर्मायते तन्मूक कृष्ण

— कर्शयति सूक्ष्मी कृ

सूक्ष्मा करोति , सूक्ष्मय ० सूक्ष्मयति

प्रतनू कृ 100h, Jatakam

thine adj त्वदीय TB, etc.

वस्तु — द्रव्यम्

— पदार्थः अर्थः,

अर्थम्, अर्थरूपम्, अर्थजातम्, अर्थजात-
नि

भावः — सत्त्वम्

— गुणिन् —

कार्यम् — धर्मः साधु —

रत्नम् Un 3.12, Sch .

द्रव्यजातम् — 3. $\frac{12}{20}$ all

manner of t. सर्वार्थाः m pl / o ibc) Meitr p. Madhus

सर्वद्रव्याणि नान्यत्वेन वस्तुन्तरम्

द्रव्यान्तरम् (मयूरव्यंसकादि)

सर्वप्राप्ति अपद्रव्यम्

प्रवृत्तिप्रत्ययः

प्रीतिपात्रम् श्रेष्ठम्

सारभूतम्

सर्वभूतकृत् द्रव्यलक्षणम्

द्रव्यवाचक, द्रव्य-
वादिन्

पञ्चार्थम्

सद्वस्तु like such thing referred to without name

महार्थः like such thing referred to without name

वस्तुस्थापनम्, वस्तुस्थापना like such thing

Dasar, Sah like such thing (referred to without name)

अमुवत् like such thing referred to without name

यथाभूतदर्शिना like such thing referred to without name सर्वभूतकृत्

वस्तुशक्ति like such thing referred to without name

स्वाश्रय like such thing referred to without name

आर्थः like such thing referred to without name स्वाश्रय

प्रतिनिधित्व (Representation) प्रतिनिधित्व (Representation)

प्रतिनिधित्व (Representation) प्रतिनिधित्व (Representation)

अमुक (Amuk) आ (A) वस्तु (Vastu)

प्रतिनिधित्व (Representation)

सन् १९५५ (१९५५)

मनुते, मन्वते (मन्वते मन्वते) मन्वते, मन्वते

— मनस्यति, मनस्यते (कप्धादि । , मनाय

— मानायति , सम्मन् , सम्मन्यते (१०. ११०)

सम्मान्यति) , अभिमन् अभिमन्यते- चित् ॥ १॥

चिन्तयति । चिन्तति

चिन्तयते चित् ११ १०० -

7.1.1, 7.1.2, 7.1.3, 7.1.4, 7.1.5, 7.1.6, 7.1.7, 7.1.8, 7.1.9, 7.1.10, 7.1.11, 7.1.12, 7.1.13, 7.1.14, 7.1.15, 7.1.16, 7.1.17, 7.1.18, 7.1.19, 7.1.20, 7.1.21, 7.1.22, 7.1.23, 7.1.24, 7.1.25, 7.1.26, 7.1.27, 7.1.28, 7.1.29, 7.1.30, 7.1.31, 7.1.32, 7.1.33, 7.1.34, 7.1.35, 7.1.36, 7.1.37, 7.1.38, 7.1.39, 7.1.40, 7.1.41, 7.1.42, 7.1.43, 7.1.44, 7.1.45, 7.1.46, 7.1.47, 7.1.48, 7.1.49, 7.1.50, 7.1.51, 7.1.52, 7.1.53, 7.1.54, 7.1.55, 7.1.56, 7.1.57, 7.1.58, 7.1.59, 7.1.60, 7.1.61, 7.1.62, 7.1.63, 7.1.64, 7.1.65, 7.1.66, 7.1.67, 7.1.68, 7.1.69, 7.1.70, 7.1.71, 7.1.72, 7.1.73, 7.1.74, 7.1.75, 7.1.76, 7.1.77, 7.1.78, 7.1.79, 7.1.80, 7.1.81, 7.1.82, 7.1.83, 7.1.84, 7.1.85, 7.1.86, 7.1.87, 7.1.88, 7.1.89, 7.1.90, 7.1.91, 7.1.92, 7.1.93, 7.1.94, 7.1.95, 7.1.96, 7.1.97, 7.1.98, 7.1.99, 7.1.100, 7.1.101, 7.1.102, 7.1.103, 7.1.104, 7.1.105, 7.1.106, 7.1.107, 7.1.108, 7.1.109, 7.1.110, 7.1.111, 7.1.112, 7.1.113, 7.1.114, 7.1.115, 7.1.116, 7.1.117, 7.1.118, 7.1.119, 7.1.120, 7.1.121, 7.1.122, 7.1.123, 7.1.124, 7.1.125, 7.1.126, 7.1.127, 7.1.128, 7.1.129, 7.1.130, 7.1.131, 7.1.132, 7.1.133, 7.1.134, 7.1.135, 7.1.136, 7.1.137, 7.1.138, 7.1.139, 7.1.140, 7.1.141, 7.1.142, 7.1.143, 7.1.144, 7.1.145, 7.1.146, 7.1.147, 7.1.148, 7.1.149, 7.1.150, 7.1.151, 7.1.152, 7.1.153, 7.1.154, 7.1.155, 7.1.156, 7.1.157, 7.1.158, 7.1.159, 7.1.160, 7.1.161, 7.1.162, 7.1.163, 7.1.164, 7.1.165, 7.1.166, 7.1.167, 7.1.168, 7.1.169, 7.1.170, 7.1.171, 7.1.172, 7.1.173, 7.1.174, 7.1.175, 7.1.176, 7.1.177, 7.1.178, 7.1.179, 7.1.180, 7.1.181, 7.1.182, 7.1.183, 7.1.184, 7.1.185, 7.1.186, 7.1.187, 7.1.188, 7.1.189, 7.1.190, 7.1.191, 7.1.192, 7.1.193, 7.1.194, 7.1.195, 7.1.196, 7.1.197, 7.1.198, 7.1.199, 7.1.200, 7.1.201, 7.1.202, 7.1.203, 7.1.204, 7.1.205, 7.1.206, 7.1.207, 7.1.208, 7.1.209, 7.1.210, 7.1.211, 7.1.212, 7.1.213, 7.1.214, 7.1.215, 7.1.216, 7.1.217, 7.1.218, 7.1.219, 7.1.220, 7.1.221, 7.1.222, 7.1.223, 7.1.224, 7.1.225, 7.1.226, 7.1.227, 7.1.228, 7.1.229, 7.1.230, 7.1.231, 7.1.232, 7.1.233, 7.1.234, 7.1.235, 7.1.236, 7.1.237, 7.1.238, 7.1.239, 7.1.240, 7.1.241, 7.1.242, 7.1.243, 7.1.244, 7.1.245, 7.1.246, 7.1.247, 7.1.248, 7.1.249, 7.1.250, 7.1.251, 7.1.252, 7.1.253, 7.1.254, 7.1.255, 7.1.256, 7.1.257, 7.1.258, 7.1.259, 7.1.260, 7.1.261, 7.1.262, 7.1.263, 7.1.264, 7.1.265, 7.1.266, 7.1.267, 7.1.268, 7.1.269, 7.1.270, 7.1.271, 7.1.272, 7.1.273, 7.1.274, 7.1.275, 7.1.276, 7.1.277, 7.1.278, 7.1.279, 7.1.280, 7.1.281, 7.1.282, 7.1.283, 7.1.284, 7.1.285, 7.1.286, 7.1.287, 7.1.288, 7.1.289, 7.1.290, 7.1.291, 7.1.292, 7.1.293, 7.1.294, 7.1.295, 7.1.296, 7.1.297, 7.1.298, 7.1.299, 7.1.300, 7.1.301, 7.1.302, 7.1.303, 7.1.304, 7.1.305, 7.1.306, 7.1.307, 7.1.308, 7.1.309, 7.1.310, 7.1.311, 7.1.312, 7.1.313, 7.1.314, 7.1.315, 7.1.316, 7.1.317, 7.1.318, 7.1.319, 7.1.320, 7.1.321, 7.1.322, 7.1.323, 7.1.324, 7.1.325, 7.1.326, 7.1.327, 7.1.328, 7.1.329, 7.1.330, 7.1.331, 7.1.332, 7.1.333, 7.1.334, 7.1.335, 7.1.336, 7.1.337, 7.1.338, 7.1.339, 7.1.340, 7.1.341, 7.1.342, 7.1.343, 7.1.344, 7.1.345, 7.1.346, 7.1.347, 7.1.348, 7.1.349, 7.1.350, 7.1.351, 7.1.352, 7.1.353, 7.1.354, 7.1.355, 7.1.356, 7.1.357, 7.1.358, 7.1.359, 7.1.360, 7.1.361, 7.1.362, 7.1.363, 7.1.364, 7.1.365, 7.1.366, 7.1.367, 7.1.368, 7.1.369, 7.1.370, 7.1.371, 7.1.372, 7.1.373, 7.1.374, 7.1.375, 7.1.376, 7.1.377, 7.1.378, 7.1.379, 7.1.380, 7.1.381, 7.1.382, 7.1.383, 7.1.384, 7.1.385, 7.1.386, 7.1.387, 7.1.388, 7.1.389, 7.1.390, 7.1.391, 7.1.392, 7.1.393, 7.1.394, 7.1.395, 7.1.396, 7.1.397, 7.1.398, 7.1.399, 7.1.400, 7.1.401, 7.1.402, 7.1.403, 7.1.404, 7.1.405, 7.1.406, 7.1.407, 7.1.408, 7.1.409, 7.1.410, 7.1.411, 7.1.412, 7.1.413, 7.1.414, 7.1.415, 7.1.416, 7.1.417, 7.1.418, 7.1.419, 7.1.420, 7.1.421, 7.1.422, 7.1.423, 7.1.424, 7.1.425, 7.1.426, 7.1.427, 7.1.428, 7.1.429, 7.1.430, 7.1.431, 7.1.432, 7.1.433, 7.1.434, 7.1.435, 7.1.436, 7.1.437, 7.1.438, 7.1.439, 7.1.440, 7.1.441, 7.1.442, 7.1.443, 7.1.444, 7.1.445, 7.1.446, 7.1.447, 7.1.448, 7.1.449, 7.1.450, 7.1.451, 7.1.452, 7.1.453, 7.1.454, 7.1.455, 7.1.456, 7.1.457, 7.1.458, 7.1.459, 7.1.460, 7.1.461, 7.1.462, 7.1.463, 7.1.464, 7.1.465, 7.1.466, 7.1.467,

परिभाष्यते, परिभाष्यते ^{Push, Rajat, BhP, Pañc, विभू}

— विभावयति (विभा, विभा, उद्भू) — उद्भावयति

() — वितर्क वितर्कयति

Har, etc, सम्प्रतर्क सम्प्रतर्कयति Haris — धी

cl 1 क्षेधीते, दीधी — क्षेधीते — उपध्

— उपधारयते () — समर्थ समर्थयते

() समर्थयति () — आशङ्क

आशङ्कते () आशङ्कति ()

etc, उपशङ्क — इक्ष् cl 1 इक्षते

Br, Ch p, MBh, Bhag, etc — इष् cl 6 ep & Ve d also

इच्छति, इच्छते

वेण्

चिन्तामभ्यागम्

परिचिन्त परिचिन्तयति, संचिन्त

संचिन्तयति, चिन्त चिन्तयति

(चिन्तति चिन्तयति)

प्रविचिन्त प्रविचिन्तयति

विप्रचिन्त (विप्रचिन्तयति) , संध्ये

संशयायति भू भावयति

भावयते संकृप् संकृपयति

संकल्पयते . परित्रेत् परित्रेयति . सम्पद्य

सम्प्रधारयति (with acc. or instr.) बुद्ध्या or मनसा

or हृदये)

(with acc. or instr. , Kav., etc. , आधी

to t. badly of

श्रद्धा श्रद् दधाति, श्रद् धत्ते

(with two acc.) Bh, Kav., etc. to t. badly of सम्पद्ये

सम्पद्यायति . सम्पद्यायते)

सम्प्रवृत् सम्प्रवर्तते (with acc.) मनसि)

मन् मन (with acc.) मन्वते

मन्यते (with acc.) मन्यति (with acc.) वीक्ष

वीक्षते (acc. also P) Susr to t. highly of सम्मन्

सम्मन्यते (acc. also सम्मन्यते)

समपद्ये समपद्यायति (acc. also समपद्यायते)

अवध्ये (acc) BhP to t. in one's mind मनसा

with मन् to t. lightly of तधुमन् Sak to

युज् योजयते

बहु मन् , बहुमन् , सधुमन्

वध् , वन्ध्

मनसाकु , मनःकु , प्रकु , धा , विधा

acc of नि विष् with loc dat acc with प्राप्ति or inf

(३३ प्रत्यय ४१०) मन_ ३३ (३३३ ४१०)

मनुते, मन्यते (३३३ ४१०) मन्यति (३३३ ४१०) अभिमन्

अभिमन्यते (३३३ ४१०) ध्ये ३३ ध्यायति (३३३ ४१०)

ध्यायते (३३३ ४१०) ध्याति (३३३ ४१०)

अनुध्ये प्रध्ये प्रध्यायति, प्रध्यायते (३३३ ४१०)

प्रति (३३३ ४१०) समनुध्ये समनुध्यायति (३३३ ४१०)

निध्ये निध्यायति (३३३ ४१०) निध्ये, अनुधी

अन्वाधी (३३३ ४१०) विचिन्त

विचिन्तयति, विचिन्तयते (३३३ ४१०) अवधृ (३३३ ४१०) अवधारयति

acc or a phrase ion इति) sak, tuncat , तर्क् ३१ १३
तर्कयति

(३१. १३० तर्कयते) , ३१. १३१. ३३० . स्मृ

३१ १ ३१. १३१. ३३० स्मरति ३१. १३१. ३३०

३१ १ ३१. १३१. ३३० बुध् ३१. १३१. ३३० बोधति, बोधते , ३१. १३१. ३३०

बुध्यते ३१. १३१. ३३० बुध्यति ३१. १३१. ३३०

३१. १३१. ३३० अनुमेश् , अवगम् अवगच्छति संज्ञा

संज्ञानति ३१. १३१. ३३० , समीक्ष् समीक्षते ३१. १३१. ३३०

३१ १ इहते ३१. १३१. ३३० इहति ३१. १३१. ३३०

३१. १३१. ३३० अभिप्रे अभिप्रेति ३१. १३१. ३३०

e, द्या

Ā (loc or dat) RV, Mn, MBh, Kāv, BhP , पू

॥ १॥ पुनरिति, पुनरिति, ॥ १॥

पवते

कृ

[] (acc) R 1.21.14 , संवत् caus संवर्तयति Car

अभिमत अभिमन्यते

मृ ॥ १॥ स्मरति

मन् ॥ १॥

मनुते, मन्यते

मतिपथं नो , संचिन्त् संचिन्तयति

हृदि कृ मनसि कृ

पश्य पश्यति, पश्यते

सम्प्रवृत् सम्प्रवर्तते (मनसि)

इश् Br, Nir 2.11, पू cl 2 (manas)

पुनति, पुनोते, पवते

मन्

मनुते, मन्यते (मन्यति)

सम्मन् सम्मन्यते (सम्मन्यते)

प्राचिन् प्राचिन्त्यते (मनः कृ, प्रः कृ)

धा, विधा, धा, निविश

प्रति, प्रमन्, प्रनिमृश

प्रविधा प्रविदधते

साधुमन्, बहुमन्, रम्

स्मरति, गण

गणयति, गणयते

ध्ये, ध्यायति, Car to

वृत्, मसि, हृदये

वर्तते, वर्तते

cl 4.4 (मनुते, मन्यते) मनुते, मन्यते (मनुते, मन्यते)

मन्यते (मन्यते)

भाष भाषयति

भाषयते (भाषयते) निधये (निधये)

निदिध्यासते (निदिध्यासते) लिख लिखति

कण्ठादि समुत्कण्ठ समुत्कण्ठ

ते

do you think खिद i i RV, etc I t. मन्ये one

आत्मा प्राणिधीयताम् one should t. मन्तव्यम्

(1890) 1890 .

मन्त्र - ध्यात

प्रश्न, उत्तर - कवि ३.

one into चित्तक — 1 — .101.

अविचिन्तित

1. The first part of the paper is devoted to a review of the literature on the topic of the role of the state in the development of the economy. It is found that the state has played a significant role in the development of the economy in many countries, particularly in the case of developing countries. The state has been involved in the provision of infrastructure, the provision of social services, and the provision of financial support to the private sector. The state has also been involved in the regulation of the economy, particularly in the case of developing countries. The state has been able to play a significant role in the development of the economy in many countries, particularly in the case of developing countries.

object सिद्धार्थमानिन् mfn Kathās one who t. of विचिन्तित

fn (gen) EBh one who t. only of father and mother

पितृमातृमय (इ n 3000) one who t. on v (i.e. Sambhu)

स्मृतो mfn Siddh on Pān 7.1.90 the thinking creature

(man mankind) मनु m RV, VS, AitBr, TĀr the t. mind

विति वेत्स

n S 34.3, AV, Mn 9.12, EBh, etc (ifc Kath'p, Mb, etc) =

वेत्स in comp .

thinking adj ध्यायत् (अन्ती) *

मानिन् मान, मनु चित् ...

सचित् 10.2.7 — आशङ्किन् ...

... अमन्त ... निश्चिन्त

Wh, Kav, etc .

... पुनर्मन्य ...

संध्य Va ... दशनीय

मानिन्

सुखमायिन्

माद्रेकामानिन् ifc Naish 8.17, loc. (loc) Ragh

मानिन् दुश्चित्

अन्तःकरणम् मनीश्चित् 9.11.9

चिन्तिन् ifc Naish 8.17, गतमनस्क. (loc) Ragh

मच्चित् मन्मानस (आ)

शून्यचित् शून्यमनस्

शून्यहृदय शून्याशय

रिक्तमति अभिमाने
न

एकचित्

उत्क

t. one's self

नरम्मन्य

t. one's self

स्त्रियम्मन्यः, स्त्रीम्मन्यः

t. one's self

विज्ञाभिमानेन

t. one's self fortunate धन्यम्मन्य

साधुम्मन्य

t. one's self

मन्य

(only life) t. one's self

looking

दर्शनीयम्मन्य

t. one's self

विज्ञाभिमानिन्

प्राज्ञाभिमानिन्

प्राज्ञम्मनानिन्

प्राज्ञवादिष्

(with)

t. only of one's house

गृहचेतस BhP 2.11.1 सु. चित्तं अर्थावित्तं

quite right or quite well सुचिन्तितचिन्तिन्

सु. चित्तं, BhP 2.11.1, सु. चित्तं सम्मत

Bh, Kav, etc .

causing to think चेतक .

~~THINKING~~thinking n मननम्

Hariv, Samk, Sarvad-चिन्तनम्

Mn 12.5, Bh, Kathās, R̄jat 2.205, Sah, विचिन्तनम् MBh —

चिन्ति f EV 2.21.6, 10.85.7, TS, TBr 2, SāṅkhSr, Kauś

42, चित्तवृत्ति f Yogas 1.2, Bhar, Naish 8.47, Sarvad, Hit

चित्तवृत्ति f L, चित्तम् EV, VS, Śr, etc, सचित्कः

BhP—प्रध्यानम् MBh, H, Sus, Car, ध्या EV - विकल्पः

L .

the act of thinking well सुचिन्तनम् W ' by mere

t. of 'चिन्तया instr ' P 1.13.50 incapable of t. निष्परा-
मरी

mfn Malav 4. ² ₃ mode of t. आशयः not t. of अविचिन्त
नम्

Bh 3.79 not t. of anything अप्रतीभा Āpast the

necessity of t. about चिन्त्य ~~KEN~~ mfn gen BhP 7.5.49

one who has a particular way of t. वृत्तिमत mfn Śamkar

one who resorts to a place where there is no t. and no not

तः नैव संज्ञाना संज्ञानाय तन्मो ^{पगः} Pharmas 129 a place where there

is no t. and no not t. नैव संज्ञाना संज्ञानाय तन्म ind in co p

Pharmas 59 produced by t. of चिन्तामय mfn ifc R 2.85.

16 t. about आधीति

f MaitrS , संध्या

L t.

of अनुचिन्तनम्, अनुचिन्ता, चिन्तनम् Mb 12.5, MBh,

athās, Rajat 5.205, Sā, स्मृति f (loc or comp)

Ar, Chp, MBh, etc, वासना Kathās t. of a husband

भर्तावेता Kathās t. of another परिचिन्ता Kāv .

t. one's self a hero शूरमानम् W the t. one's self to

be मानित्वम् (ifc) MBh the t. one's self to have

मानित्वम् (ifc) MBh t. repeatedly प्रतिचिन्तनम्

t. upon स्मृति f (loc or comp) TAr, ChUp, MBh, etc way

of t. भावः Mn, MBh, etc .

become thinner परिमृज् mfn Car having a neck

t. than the rest घाटल mfn Susr 2.98, घाटल Bhpr

7.58.7, घाटलिका Say on RV 10.146.2 t. at the top

प्रज्ञाताग्र mfn Lāty, rāhy (Sch) t. in the

middle संह्वारित (with मध्ये) .

thinness n तनुता

Hariv, R 5, Megh, Pagh, etc,

तनुत्वम्

MBh 13.541, VarBrS 3.16, Sarvad, तनुभावः

Sak 7.8, तनिमेन् m Kād, Bhartr, तानवम् (g

पृश्वादि •) Amar, Pājat 4.25 - कृशता MBh, Susr,

Ṣah, कृशत्वम् Susr, Pāncat, काश्यम् Susr, BhP,

Kathās, etc - दुर्बलता Kāv, Pañc - क्षामता, क्षामत्वम्

W - शातनम् MW, शातोदरत्वम् Hariv - अणिमन्

m SBr, etc .

the state of thinness तनुताभावः .

thinnest adj क्षोदिष्ठ (Pān 6.4.156) MaitrS

1.8.6, GopBr 2.1.9 .

third adj तृतीय f(आ) RV,etc, तृतीयक

(Pān 5.2.8) Śrut, Sāh 6.226 239 , तृतीयक BhP

8.19.34, तृतीयक (Pān 4.2.7, Pat) Mālatīm 1.2,

वितृतीयम् SBr त्रितः .

at the third time तृतीयेन instr ind ~~Pān 4.2.7~~ PārGr

2.3.5 being one's self the t. आत्मनाहतीय m'n 'Sak,

Kathās the being t. तार्तीयिकता Naish 3.196 belonging

to the t. तार्तीयिक Sissh puml 17, Sch (v.l. जातीयिक),

(tritīya) तार्तीय ĀsvSr 10.2, BhP 3.6.29 the condition

of being the t. तृतीयत्वम् TPrāt, Sch the condition of

the r. consonant of a varga तृतीयता RPrāt 11.13 doing

this for the t. time एतत्तृतीय Pān 6.2.162 , इदं तृतीय

Comm on Pān 6.2.162 the first (longish t.) person प्रथमः

(scil पुरुष) the first & longish t.) person in the

terminations of the verb प्रथमपुरुषः L the first (

t.) person in the verb प्रथमपुरुषः L forming one t. of

that तन्निभागक f(इका) VarBrS 58 forming the t.

part तृतीय (Pān 5.3.48) TS, TBr, SBr 3f, KātySr,

Mn 5.33, MBh for the t. time तृतीयम् ind RV 6.45.1,

SBr 9.11, TāndyaBr, etc happening the t. time त्रिक

mfn Pān 5.2.77 having one's own as the t. स्वतृतीय

f(आ) KātySr holding the t. rank तृतीयम् AsvSr,

Lāty, Mn 8.210 (a hymn) in which a deity is not address-

ed but only spoken of in the t. person परोक्षकृत

Nir 7

1 mentioned in the t. kanda तृतीय

Siddh, Puml 17,

Sch (v.1. अतीय) occurring for the t. time तृतीयक

(Pān 5.2.81) Pān 5.2.77, Kās receiving a t. as one's

share तृतीयंश Mn 8.210, तृतीयन् Sch on KātyŚr ~~119~~ ht

10.2.25 & Nyāyam 3 recurring every t. day तृतीयक

(Pān 5.2.81) AV 1.5.19, Susr taking food only on the

evening of every ~~the~~ t. day षष्ठकालोपवासः the termina-

tions of the t. case तृतीया (scil विभक्ति) Pān,

APrāt 3;19 the t. and soft letter of the dental class द

the t. and soft letter of the 4th class द the t.

astrological mansion योधा. m pl VarYogay the t. case

(instrumental) तृतीया Pān, APrāt 3.19 the t. conso-

nant of a Varga (g.j.d.l.b) तृतीयः RPrāt, VPrāt,

APrāt, Pān, Vārtt & Kās the t. cubit from the top of the

sacrificial post सौम्यः L ' t. day ' (the day after

tomorrow) तृतीयदिवसः Hit $3.8.\frac{1}{2}$ the t. day in a half

month तृतीयिका the t. day in the light half of Vaisakha

परशुरामजयन्ती Cat the t. month विजयः L ' ३.

nature ' (a eunuch) तृतीयप्रकृते f L Sch , प्रकृते

f (with तृतीया) MBh the t. of the twentyseven Yogas

or divisions of the ecliptic आयुष्मत m a t. part

तृतीयंशः VarBrS , श्यंशः VarBrS, Laghuj , त्रिभागः

Variv, VarBr , Rājat, KātyŚr, Sch , तृतीयम् TS, TBr,

ŚBr 3f, KātyŚr, Mn 6.३३, MBh , तृतीयम् KātyŚr 4.7,

Paddh the t. part in the partite Sāman आदि

ChUp the t. part of a zodiacal sign श्यंशः Laghuj 12.

2ff, & VarBrS 2.14f a t. part of alms तृतीयभिक्षा

Pan 2.2.3 the t. part (of the eye sending a particular

side glance) त्रिभाजः Kād, Hcar 7, Bālar 3.49 (in

Sāṅkhya phil) the t. of the eight producers or sources of

creation अहंकारः (in Sāṅkhya phil) the t. of the eight

sources of creation अहंकारः the t. Soma preparation

(in the evening) तृतीयसवनम् TS 2, ŚBr 1-3, AitBr 6,

KātyŚr, Nir 7 the t. stage of a Brāhman's life तानप्रस्थः

MBh, ,Hariv the t. term in a rule of the sum फलम्

(ifc f ३॥ or ३) Āryabh, Sch the t. term in rule of three

कतराहि m Āryabh ' t. tune ' (N. of a Sāman)

तृतीयस्वरा the t. vowel of the alphabet corresponding to

i short and pronounced as that letter in kill etc ३

' t. with one's self ' (being one's self the t.) आत्मनः

तीरा Sak, Kathās the t. year of Jupiter's

cycle of 60 years शुक्रः VarBrS tormented by t.

तृ ~~Mriceh~~.

to eat only on the evening of every t. day सप्तमिह

(with caus of अह) .

thirdly तृतीयम् ind RV 10.45.1, SBr 9.11, TāndyaBr.

etc .

thirst vb तृष cl 4 तृष्यति RV, etc .

to thirst for तृष cl 4 तृष्यति RV, etc .

to cause to thirst तृष caus RV 4.34.11 ,

वितृष caus वितृष्यति TS, Kāth .

thirst n I तृषा

Nal 9.27, Susr, Vet, etc, तृषा

f (Si dh stry 23) MBh 14, Susr, VarBr, etc, तृषेत्सम्

तृषणा RV 1.7.9, AV, SBr, etc, तृषेः

MBh 12, R 2.

100.3, BhP 5.8.12, तृषी

BhP 11.9.27, अनुतृषेः Sis

10.2, तृषेणम् L, अनुतृषेः

L — पिपासा SBr, etc —

शुषिका L, शोषु m L — उद्व्या ChUp, Rajat, Bhatt- अनिपानम् BhP, अनुदपानम् BhP, अनुबन्धो f L,अपलाहिका, अपलासिका L — क्षीणते f L.beyond the reach of thirst अतृष्य mfn AV by t.

सानुतषेम ind [']Sis [']dying of t. तृष्णाभारः AV 4.17.6f

excessive t. अतिरूपा free from t. विरूपा, विरूपा mfn Bh

BhP, विरूपा mf(आ)n Bh, अपिपास mfn SBr 14, ChUp

having t. सत्तषे mfn M, सत्तष, सत्तष L, सत्तषा

mfn quenching t. तृष्णाद्य mfn Susr 1.45 suffering from

t. तृष्णा mfn Sinhas 6.7, Hit 3.4. $\frac{0}{1}$ ' t. destroying'

(water) तृष्णाम् L t. for विरूपा BhP ' t. ~~exixi~~

origin ' (the bladder) तृष्णाम् f L through t. सानुतषेम

ind [']Sis , tormented by t. तृष्णाते mfn Mricch.

thirstily सतृणम् ind valid .

thirsting adj तृषित RV 1.16.5, Bh, etc (with

inf Hariv 5033) .

not thirsting after अतृषित mfn RV 1.21.3 .

thirsty adj , हृषित RV 1.1.5 MBh, etc (with inf

Hariv 5033) , तर्षित BhP 9. . . 7 , तर्षक Gal ,

सतर्षे MW , सतर्ष , सतर्ष L , सतर्षण , + जाततर्षे

Bcar , हृषणञ् (Nir , Pān) RV 1. . 7 — पिपासित (MBh ,

Pas') , पिपासिन् (MW) , पिपास्यु (MBh , R) पिपासन्

f(अन्ती) Śak , पिपासावन् Vedāntas , पिपीषन् ŚāṅkhGr ,

पिपीष RV_F जलाथेन Mālav 3.6 — उदकारिन् —

सति कार्थेन MW — विशुष्क MW — येरु TS .

not thirsty अतृणञ् , अतृषित RV 10.94.11 ,

अनपलायुक् Pan 6.2.160, Sch .

to be exceedingly thirsty उदन्य Nom उदन्यति

Pan 7.4.34, उदश v.1. for उदन्य always t. पिपासात्

Car excessively t. अतिवृष्ण having caused any one

to be t. for 2 days द्वहर्षिम् द्वहंतर्षिम् ind Pan 3.4.

57, Kas .

to be excessively thirst y जेह cl 1 Ā RV 1.163.

6, 10 to be t. तृष cl तृष्यति RV, etc , वितृष

वितृष्यति VS, TS, Kāth to make t. वितृष caus चिनष्यति

TS, Kath .

containing thirteen त्रयोदशिन • mfn Laty, Nidāns

extending over t. months त्रयोदशमास mfn JaimUp - (शत

100) t. त्रयोदश mf (३) n SākhSr .

thirteenth त्रयोदश mf (इ) n VS, AV, SBr, R, VarBrS

त्रयोदश mfn (Pan 6.2.35 3.48) VS 14.29, SBr, Mn 9

त्रयोदशमः 3hP 1.3.17 त्रिजय mf (आ) n Pharmasar

6.13 .

the thirteenth and fourteenth त्रिचतुर्दश mōn du

Strut the t. cubit (aratni) from the bottom or the 5th from

the top of the sacrificial post वैष्णवः L the t. day

of a half month अनुला the t. day of a half moon त्रयोदश

n, etc the t. of Āshādha अम्बुवाचीत्यागः .

thirty n त्रिंशत् f (Pān 5.1.59, pl MBh 6.13, a

acc Heat 1.8) RV, etc, त्रिंशत् f (Pān 5.1.59, pl MBh

6.13, with the objects in the same case once in the gen

Rājat 1.286) RV, etc, त्रिंशत् f (Pān 5.1.59, pl MBh

6.13) RV, etc, त्रिंशत् f (gen) Kām 8.38, Rājat 1.

348 (with gen) त्रिंशत्कम् Kām 8.37, त्रिंशत् mfn

Supadm .

amounting to thirty अर्धविंशतिकीन mfn bought for

t. त्रिंशत् mfn Pān 5.1.24 a brāhmaṇa containing t. त्रिंशत्

Adhyāyas (ŚāṅkhBr) त्रैशम् Pān 5.1.62 the condition of

t. त्रिशत्त्वम् MaitrS 1.10, Kāth 36.10 consisting of t.

त्रैशिक mf(आ)n AtrAnukr 1.16, 23.25 consisting of t.

parts त्रिशक mf n MBh 3.106.4 containing t. त्रिशिन् mf n

mf n (Pān 5.2.37, Kār, Pat) TāndyaBr 10.24 (6-rāj) Lāṭy

10.10 (month), a distance of about t. inches कुत्सः L

having t. parts त्रिशदुः mf n AV 13.3.8 having t. syllable

त्रिशदर mf(आ)n SB̄r 3.7 nearly t. उपत्रिश mf n

(pl) plus t. त्रिश mf(इ)n Pān 5.2.46 t. Slo-

kas ' (N. of a wk) त्रिंशच्छेहकी ' t. god preceptor '

(Brihaspati (regent of Jupiter) त्रिंशद्गुरु m VarBrS,

त्रिंशद्भाचार्यः

VarBr, ~~त्रिंशद्गुरु~~ L t. thousand त्रिंशत्सहस्र mf (अग)n

pl R (G) 2.100.44 ' t. leaved ' (the blossom of Nymphaea

esculenta) त्रिंशत्पञ्चम L t. years old त्रिंशद्वर्ष mfn

n 9.94 worth t. त्रिंशत् mfñ Pan 5.1.24 , अद्यथे -

त्रिंशद्वर्षिन ~~mfñ~~ mfñ .

thirty-eight

अष्टत्रिंशत्

f_KatySr .

a hundred augmented by thirty-eight

अष्टत्रिंशशत

mfn SBr 10 .

the thirty-eightt h

अष्टत्रिंश

mfn SBr 10 ,

अष्टत्रिंश

mfn MBh .

thirtyth (chs of MBh & R) त्रिंशत् mf(इ) n Pān 5.

2.46 , त्रिंशत्तम mf(इ) n SBr 8-10 .

thirtyfifth पञ्चत्रिंशत् - mf() n SBr .

the thirt fifth and thirtysixth षट्त्रिंशत् f du SBr

the t. chapter of Mahābhārata पञ्चत्रिंशत् .

thirtyfive पञ्चविंशत् SBr, पञ्चविंशति f Rājan ,

पञ्चविंश mf (इ) n Jyot - पञ्चासप्त MarkP .

an aggregate of thirtyfive शरीरं परिमाणम् Bh hav-

ing the length of t. पञ्चविंशति mf n Sulb .

thirtyfirst एकत्रिंशत् mf(इ)n .

thirtyfour चतुस्त्रिंशत् f PV 1.1 2.18, 1..55.3,

VS .

containing thirtyfour चतुस्त्रिंशत् mf(इ)n Lāṭy

100+t. चतुस्त्रिंशत् mf(इ)n 8Br 12 .

thirtyfourth (praja-pati so called with regard to the

othe 33 gods) एकत्रिंशत् mf(इ)n SBr f, TBr 2 .

thirtyone एकत्रिंशत् f .

consisting of thirtyone elements एकत्रिंशत् con-

sisting of t. syllables एकत्रिंशद्क्षर mf(अ)n SBr 3 .

thirtysecond द्वात्रिंश mf(इ)n MBh .

the thirtysecond and thirty-third त्रयस्त्रिंश

mf(इ)n (du) SBr 4-11 .

thirtyseven सप्तत्रिंश f (with the noun in apposi-

tion) Rajat .

thi tyseventh सप्तत्रिंशत् (f) MBh, Rājā Pāncar

the thirty-seventh year of Jupiter's cycle of 60 years

शुक्लः VarBrS .

thirtysix षट्त्रिंशत् - (with pl of the counted obj-

ect in the same case of ई in gen) TS, Br, etc, षट्त्रिंश

mf(ई)n Lāty, Mīdānas, षट्त्रिंशत् f ĀpŚr .

consisting of thirtys षट्त्रिंश mf(ई)n RV,

PāncavBr, ŚāṅkhŚr, षट्त्रिंशत्क mfn Kām consisting of t.

hundreds षट्त्रिंशद्दशत्यम् (अ) n KātySr consisting of t. lengthः

षट्त्रिंशद्विक mfn Sulbas consisting of t. long षट्त्रिंशद्विक

mfn Sulbas consisting of t. thousands षट्त्रिंशत्सहस्र

mf (अ) n ŚāṅkhSr lasting t. days षट्त्रिंशद्दह mfn AitBr ,

षट्त्रिंशद्वात्र mfn KātySr a symbolical expression for the

number t. षहती SrS t. years old षट्त्रिंशत्संवत्सर

mfn Mas, KātySr .

thirty~~s~~ixth षट्त्रिंश mf(इ)n MBh, P, Rājat .

thirty-third त्रयस्त्रिंश mf(इ)n SBr .

the thirty-third chapter of Mahābhārata त्रयस्त्रिंश

mf(इ)n .

containing thirtythree प्रयस्त्रिंशन् mfn TBr 1-(in

arithm) the number t. अमरः an abservance lasting t.

days प्रयस्त्रिंशद्वात्रिंशद् KātyŚr, SankhŚr plus t. प्रयस्त्रिंश

mf(इ) n ŚBr 13.5.4.12f .

thirtytwo सुत्रिंशत् f, सुत्रिंश mf(इ) n Rāmat-

Up. .

an aggregate of thirtytwo letters एकशतम्. L

consisting of thirtytwo सुत्रिंश mf(इ) n Br, Lāty, the

number t. दश; Ganit one of the t. signs of perfection

प्रथमव्यवहृत Dharman 83 ' t. observances ' (H. of ch

of Bhav P ii) व्यवहृतीव्रतम् .

this adj इदम्

(अयम्, इयम्, इदम्)

एतद्

(Gr 223, gaṇa सर्वादि- Pāṇ 1.1.27) तद् n

RV, etc एन ओम

AV 14.2.71 (quoted in

ŚBr 14 & ĀśvGr) अन्

RV 6.67.11, 7.67.4 & 10.132.5

after this अतः परम् परम् अतः

at such a

time as t. इहसमये ind at t. moment इहा ind

Ved RV being by t. the first इदं प्रथमं Comm on Pāṇ 6.

2.162 being on t. side अन्वायेन f(आ) (with abl) ŚBr

being on ~~this~~ t. side of अवकलन f(आ) BhP being

on t. side (of a river) अवका Ved L the being t.

इदंता

Sarvad belonging to t. or that country

तत्तद्देशीय

Nyāyam 8.3.7, Sch belonging to t. (person

or thing)

एतदीय

Kathās, Heat, etc belonging to

t. Yuga or age

ऐदंयुगीन

Comm on ChUp 1.9.1 connected

with t. ~~for~~ place

अत्रत्य

L consisting of t. एतन्मय

f(इ) ŚBr, AitBr, इदम्भय f(इ) ŚBr 19.7.2.6

इहयिम

desiring t. इदंयु Nir for the sake of t. world 6

Bear from t. or that place यतएवकुतश्च having t. shape

इदंरूप - ŚBr if this question should be asked इति

येद्भवेत् Mn 10.66 in t. and that manner इति - येति - च

MBh in t. case पक्षे with अत्र in t. case too

इदानीमपि in t. manner तथाविधम् ind Nal 7.15,

इति क्रमेण ind Ragh , अया ind RV , एना

ind , एतद् ind AV, VS, etc , तद् ind AV

9.13, ŚBr, AitBr, PraśnUp , - अत्र ind , अत्र

ind in t. respect अत्र ind in t. place इहस्थाना

ind इम, इमा ind in t. way एवम् ind Mn,

Śak, etc , अहदा ind Ved , तान् ind RV 6.21.

6, 10.95, 16 i. t. world इहलोके ind MBh, Mn, Pāncat

etc , इहत्र ind like t. एतद्वत् ind living in t.

time इदं तन Comm on Mn 9.68 made of t. इदमय

f(इ) ŚBr 14.7.2.6 made of t. एतन्मय f(इ) ŚBr,

AitBr offering from hence i.e. from t. world इतः प्रदान

TS, ŚBr of t. aspect इदृक्षा f(ई) VS, Kathās, etc

of t. kind एतादृक्षा, एतादृश, एतादृक् इ(ई)

RV. 8.102.19, 10.27.24, VS, ŚBr, etc of t. place एहिक्

BhP, Vedāntas, etc of t. quantity एतावन्मान ŚBr,

MBh on t. day इत्यहे ind ŚBr 'on t. side of'

अवा जीनम ind (with abl) ŚBr preceded by t. एवं पूर्वं

Kās relating only to t. day आधिकात्मक f(ईक) MBh

relating to t. (person) एतदीय Kathās, Heat, etc

relating to t. (thing) एतदीय Kathās, Heat, etc

relating to t. इतःगत Śak rich in t. and that

इदं द्रव्यं AV 13.4.54 the state of having the nature

of t. ऐतदात्म्यम् ChUp 6.8.7, 16.3 (Vedāntas 200 | than

t. अतस् ind t. and that तद् तद् t. arrow

here in my hand एष बाणः t. here इदम् (अयम्

इयम्, इदम्) - एतद् (Gr 223 , gāṇa सर्गादि

Pāṇ 1.1.27) , (i.e. this world here below) एतद् t.

my lover पतिः (with अयम् or अस्मै)

Kāvyaḍ 2.271, Ratnāv 1. $\frac{24}{25}$ t. one अयम् t. or that

यदा लक्ष्मः Mn 12.68, Hariv 5940, Dhārtas, Śak,

अह इदा

Sch t. present day इदानीमह. , इदा चिद-अहः, ।

t. side अवारः, अवारम् Ved, VS 30.16, TS,

etc t.-that इतर, इतर t. very day अत्रापि t.

world अयं लोकः , इहलोकः , एतद् n R 6.102.25

to t. place इदम् ind → इमि, इमी ind ,—

अवारः ind RV 10.65.6 upon t. अमृतः ind

what does t. refer to किमेवम् what is the meaning

of t. किमेवम् .

thither तत्र ind RV, etc - तत्. ind Mn

7.188, R 1.44.34, Kathās — तद् ind AV, AitBr 2.11

ŚBr 1.10.14, ChUp .

thong n I वर्धः AV, ŚBr, (a person as supple

or flexible as leather) वर्धिका Pāṇ 6.1.204, Sch,

वर्धिका Kās योक्त्रम् RV, etc, also, योक्त्रपाशः

संश्लेषः MBh - प्रग्रहः (ifc f आ) MBh यन्त्रम्

Mn, MBh — कशः MBh, कशा (Naigh 1.11, Nir 9.

19) L.

II नाडी - L वरत्रा RV, etc वसु mf

(उ or वी) n only L स्यूमन n RV.

drawn by things (as a chariot) स्यूमगभास्ति mfn RV

fettered by seven t. (applied to the soul) सप्तवर्हि

mfn BhP a flat thong चर्मपट्टः MBh 13.3456 having

good thongs सुवर्त्रा RV having strong t. वृषराश्मि

mfn RV 'having t. for a bridle' (N. of a man) स्यूमराश्मि

m RV having t. for a pole स्युमगभास्त mfn RV

intertarsted with t. वर्ध्व्युत mfn ŚBb a leather

thong वर्ध्वी L, वर्ध्वम Śis , वारभम L, वरजा

a leather t. on a plough परिसीर्यम् - ŚBr a piece of

t. वरजाकाण्डः, वरजाकाण्डम् KātyŚr the t.

of a whip प्रकशः AV the thongs by which an animal

is attached to the pole of a carriage योक्त्रम् MBh.

thorax n पार्श्व W.

Thorea robusta n द्विगारः L.

thorn n I कण्टकः

ŚBr 5, MBh, Yājñ, etc,

कण्टकम् L कण्टः

BhP 9.3.7 - शिल्पकः

शिल्पः द्रुमरत्नः, द्रुमरः, द्रुमरत्नः L - तारनरत्नः L सुवर्णः

L दह्लरुचि m L पञ्चरुचि L.

II अक्षरः - पटोरः L, कण्टक = पनसः

L - राट्टकः L - वाट्टकः L - वाट्टकः R, सिताग्रः,

सिताग्रम् L, सिताग्र .

being a thorn (fig) शिल्पभूत

mfn MBh

cleared from grass and thorns निस्तृणकपृक mfn R con-

sisting of t. कापृक mf (इ) n ĀpŚr 15.1 'dwelling

among t.' (a kind of lizard) कष्टकागारः L 'eating t.'

कष्टकभुज m Hit effected by or resulting from the

crushing of t. कापृकमर्दनिक mfn gāṇa अक्षयूतादि

the extraction of t. ~~%%~~ lodged in the body शाल्यकिरा W

~~freed~~ freed from grass and t. निस्तृणकपृक mfn R

freed from t. निःशाल्य mfn MBh (v.l. विमाल्य)

free from t. निष्कण्टक mfn MBh, Kāv, etc , अपकण्टक

mf (अ) n Dharma's विशाल mfn W full of t.

कण्टकाक्ष mfn VarBrS having crooked t. वक्रकण्टः

L 'having large t.' (Castus indicus) महाकण्टकिनी L

having no t. विकण्टकः L 'having small t.' (a variety

of Solanum) सुद्रकण्टकी, सुद्रवालीकिनी, सुद्रकण्टिका,

सुद्रवालीकिनी L, सुद्रभण्टकी Bhpr having t.

सुकण्टक mf (अ) n Cāṇ , कण्टकयुक्त mfn the

head of a thorn etc. which has entered the skin उत्तुष्टितम्

(W) hurt by a t. शल्यपीडित mfn R resulting from

the crushing of thorns काष्ठकर्मदैनिक mfn gana अक्षधूनादि

a thorn in a family's a bad member of a family कुलकण्टक

Comm on MBh 1.170.15 a ~~th~~ t. in the heart हृदयशल्यम्

MW the t. of fear शङ्क।शङ्कु m Rājāt 'three t.'

(Asteracantha longifolia) त्रिकण्टकः Susr g रजतादि .

to become a thorn शल्याय Nom शल्यायते Hariv.

thorn-apple n I धुस्तूर L, धुस्तूर (Kathās)

Up 4.90, Sch, ifc also धुस्तूरक), धुस्तूर: L

धुस्तूर-धूतः

L, धूतकल - m L उन्मत्तः

Suśr, मत्तः L, उन्मत्तकः L, मादनः L,

मदनः (ifc f था) L-मदारः L-मदनकः L.

II कनकः Suśr, कनकाह्वयः L - कर्षुरम L -

कारिस्वरम W-कितवः L-खजुधूतः Gal, खजुधूतः

L खलः L-यामीकरः W-छिद्राफल्म L

जातारूपम् W - जम्बूनदम् L - तरलः ^{तोदणकणकः} Npr - ४

L - देविका Bhpr - पुरीमोहः L - समदः L -

ग्रहत्पातलि m L - मन्दारः L, मन्दर-(१) - मन्दारजव

L - मातुलकः L - मारः L - मतमोहिन् m Bhpr -

मोहनः L - रुक्मः L - वसि m (only L) - शठः

L, शण्ड mfn L - शिवप्रियः L - शिवशेखरः L -

शैवः L - सुमानः L - सुवर्णः L, सुवर्णारब्धः

MW, रवर्णम् L - हेमन् n MW.

a dark specis of Datura or thorn-apple कृष्णधतुरः,

कृष्णधतुरकः L the dark t.-apple राजचिवः L the

Datura or t.-apple हिरण्यम् (if f आ) MW a king^d of

large t.-apple राजधुरतूरकः, राजधूर्तः L a kind

of t.-apple क्रूरधूर्त L , निस्त्रैणपुष्पकः L , निःश्रेणिका

L , प्रेतालयः L , भ्रान्तः L , महमतकः L ,

महाशठः L , (the fruit) मातुलपुत्रः, मातुलपुत्रकः

L , राजधतुरः, राजधतुरकः L , राजस्वर्णः

L , विपराति m L , शिवः L , सिंहः L the

white t.-apple शतकुः Susr, ~~Bhpr~~ Bhpr, Kav, शतकुः,

शतकुः the t. apple tree कतभितः L ,

L. मातुः

'hard thorned' (a kind of plant) दुहकपकः L

'having hard-t. ~~दुहकपकः~~ Śalmatī-trees' (N. of a hell)

वज्रकपकशात्मनि Bhp 'long-t.' (N. of a plant) दीर्घकपकः

दीर्घकपकः २, अरुर 'many t.' (N. of sev. plants)

अहकपक mfn , (Solanum jacquini) अहकपक, अहकपका

thornless adj अकण्ठक — (as a path or a a couch)
३

अनक्षर RV.

thorny adj कण्ठकिन् ĀśvGr, MBh, Suśr, etc,

त कण्ठिन्, सकण्ठक
कण्ठकि/ MBh, Kathās, etc, कण्ठकिन् f(आ)

Cāṇ कण्ठकयुक्त, कण्ठकाढ्य VarBrS लशक्य f

(आ) HParīś नखिन् ŚBr.

any plant the fruit of which is invested with a thorny

coat कष्टकफलः W, कष्टकीफलः L grown upon a t.

plant कष्टकोज Vishpus a kind of small t. tree धिरुजः

L a kind of t. shrub शोलाको L of a t. nature

शाल्यात्मन् TS produced from a t. plant कष्टकोज

Vishpus the t. apple खरदूषणः L t. mouthed विकेकती ^{मुख,}

AV a t. shrub कष्टाया L 't. through cattle' (trodden

down (as a road) by ~~xxxx~~ cattle and so made dipiult to

pass) गोक्पक Divyāv 1.351 the 3 t. plants (3 kinds of

solanum) त्रिकण्टम् L.

thorough examination सुपरीक्षणम् Kām t. knowledge

परिज्ञानम् MBh, Hariv, R, etc t. understanding

standing संविज्ञानम् Śaṅk, Sarvad a t. woman स्त्रीतमा,

स्त्रीतारा Pāṇ 6.3.44. सर्वशः, सर्वः

thoroughly I सर्वशः ind TBr, ChUp, ŚāṅkhŚr,

etc, सर्वतः ind AV, Mn, MBh, etc — निः ind

(used as a prefix) — सम्यक् ind Mn, MBh, etc — दृढम्

ind MBh, Kāv, BhP, etc — मूलतः Divyāv-योनिशः

ind Lalit-विश्वात्मनः ind Hariv-प्रकर्ष ibc and

प्रकर्षात् or प्रकर्षेण ind MBh, Kāv, etc .

II आनुशक् RV समया ind RV समसह्य

ind MBh.

knowing thoroughly अर्थार्थितत्वज्ञ mfn R , पारग

mfn (अ) n Mn, MBh, etc more t. a woman स्त्रीतमा स्त्रीतरा

Pop 6.3.44 not t. observed स्वतःक्षित mfn BhP sear-

ched t. परिवर्तित mfn R t. acquainted with पर्यवसित-
माते

mfn (loc) BhP t. acquainted with anything सुपर्यवसितार्थ

mfn MBh t. conversant with मर्मपारग mfn (irc) Naish

t. cultured स्थिरसंस्कार mfn t. dishonest परिशठ

mfn Car t. dried up परिशुष्क ~~DP~~ mfn MBh, Kāv, Var,

Suśr t. fatigued परिश्रान्त mfn Mn, MBh, etc t.

known परिश्रान्त mfn MBh, Kāv, etc t. parched up

परिशुष्क mfn MBh, Kāv, Var, Suśr t. slain सुरत

mfn ShaṅvBr, Pāṇcat t. trustful विश्वारम्भ mfn R t.

versed in Vedic lore वेदविद्यात्माक mfn MārkaP t. wicked

परिश्रुत mfn Car t. worn out परिश्रान्त mfn

Mn, MBh, etc to be t. dried up परिशुष्, परिशुष्यति,

परिशुष्यते MBh, Kāv, etc to confound t. परिश्रुष्यतीक

Jātakam to examine t. निरभ्यवेश् Karand to know t.

परिविद् RV, AV to learn t. (as a science) पारे गम्

MBh, R, etc to teach t. परिनिष्ठा caus परिनिष्ठापयति

Uttarar to trouble t. परि व्याकुलीकृ Jātakam.

belonging to those अद्वयीय mf(ई)n Naish

having t. names (as a foresaid) इत्येतन्नामक mfn ~~Vedanta~~

Vedantas the quality of t. तद्गुणः KātyŚr 12 f 16,

23 f t. very two ताविमो under t. circumstances

तत्र ind.

thou स त्वम् .

addressing with 'thou (disrespectfully) त्वंकारः

Mn 11.205 addressing with 't.' (disrespectfully) त्वंकारः

ind Yājñ 3.292 as great as t. त्वावत् mfn (Pāṇ 5.2.

39, Vārtt) RV as mighty as t. त्वावत् mfn (Pāṇ 5.2.

39, Vārtt) RV as rich as t. त्वावत् mfn (Pāṇ 5.2.39,

Vārtt) RV thinking to be t. त्वं मन्ये mfn Pāṇ 6.3.४

68, Kāś to act like t. त्वथ Nom त्वय्यते Pāṇ 7.

2.98, Kās̄ to become t. त्वद्भू Pāṇ 1.4.108, Pat.

though ~~the~~ (usually with Impv) कामम् ind R

6.95.49 & 56, Ragh 2.43, Śāntiś̄ t. however कामम् तु,

कामम् किन्तु, कामम् च, कामम् पुनर, कामम्
अथापि, कामम् तथापि

t. nevertheless यद्यपि कामम् - तथापि Prab t. not-

yet न च च Pat t. still कामम् - तु,

परं तु
 काम च-तु, किंतु ^{Hit 1.2.33} t.-still not च-न तु

Hit 1.2.33 t. - yet च-च Vikr 2.9 t. - yet not

च-न तु Mālav 4.8, च ननु t. - yet not च-न च

Pat.

thought n I मनोगतम् MBh, Kāv, etc - मतम्

BhP, MBh, Kāv, etc मति f RV, etc, मननम्

Hariv, Śaṅk, Sarvad ~~मनीषा~~ मनीषा, RV, etc मन्मन् n

RV, मनु f W, मनु m TS, Br, मनस्,

मनस् n RV, etc - चिन्ता (Pāṇ 3.3.108) Mn 12.

31, Yājñ 1.98, MBh, etc, चिन्निति, चिन्ता L चिन्तितम्

VarBrS 51.24, Dhūrtas, चिन्निति f L, etc, विचिन्ता,

MBh, R, विचिन्तनम् MBh, चित् f VS 4.19, KapS,

Bhartṛ, BhP, चिन्तम् RV, VS, ŚBr, etc, चिति f RV 2.

21.6, ~~10~~ 10.85.7, VS, TBr 2, ŚāṅkhŚr, Kauś 42 (N. of the

wife of Atharvan and mother of Dadhyac), चिति f BhP

4.1.42, चित्तचेतासेकः Divyāv 24.81 ff, परि भावना Uttaraṁ,

भावना MBh, Kāv, Śamk, Vedāntas, etc — दयानम् ChUp

Mn, MBh, Kāv, etc, दयात्वम् L — क्रोधः Kāv, Rājat

Pur, धी f RV, धीति f RV, TBr, etc — संकृषि

f MW आशयः Prab, Kathās, Pañcat — परिवर्तकः Buddh

प्रतिभा Daś, ~~Kathās~~ Kathās — आधि m TS, MBh,

Yājñ, etc — तुरगः L — तुरङ्गः L.

absorbed in thought प्रसवमश्वित् mfn MBh accompa

nied with t. यवितर्कम् mfn Lalit according to a

person's t. यथाचित्तम् Mālatīm alone with i.e. immersed

in t. चिन्ताविविक्तम् mfn MBh as with a t. मनसेव

a bad t. दुश्चिन्तितम् Kathās belonging to t. वैत

mfn Vedāntas , वैतिक mfn W committed (only) in t.

(as a sin) मानसिक mfn Heat consisting of existence

and t. and joy साच्चिदानन्दमय mfn NṛisUp consisting of

pure t. चिदात्मक mfn BhP 8.3.2 consisting of pure t.

चिद्रूप mfn (Vop 2.39) KapS 6.50, NṛisUp (चिद्रूपत्व

n abstr) Sarvad , चिन्मय mfn RāmatUp, Sarvad 9.

71 f, Sāh 3.2, चिन्मान mfn KaivUp 17, Vedāntas 168

deep t. सुचिन्ता W , प्रध्यानम् MBh, R, Suśr, Car

, अन्तर्योगः an evil t. दुर्भावना MW fixedness of

t. on one single object एकचित्तम् Prab a foolish t.

दुश्चिन्तितम् Kathās fulfilment of anything in mere t.

मानसस्त्वम् PāncavBr, Sch, Sarvad having the faculty

of t. चित्तिमत mfn Bādar 2.3.40, Sch influenced by a t.

चित्ताविशेष mfn Bear 'instrument of t.' मन्त्रः

(rarely मन्त्रम् , मन्त्रा ifc) RV, AV, TS inte-

rruption of t. दयानच्छेदः Bhartr, दयानमङ्गः in t.

मानसा ind , माननया ~~ind~~ ind lost in t.

चिन्तावश मनोग
चिन्तापरीत/ mfn Bear moving as (fastas) t. विरान

mfn VarYogay not an object of t. आवेत्त mfn the

object of t. आशीतम् RV, VS, ŚBr, MaitrS profound t.

गीमांसा ŚBr, Tār pure t. चिदात्मन् m BhP 1.

3.30, RāmatUp, Prab, चिदात्मन्, Sarvad 8.78, (Brah-

mā) चित् f Vedāntas, Prab 'refuge of t.' (N. of §

Śiva) भावनाश्रयः Pañcar esp. religious t. द्यौ RV

speed of t. मनोवेगः MW, मनोजवः RV, ŚBr surpa-

ssing t. अचिन्त्य mfn MaitrS, etc swift as t.

मानः शीघ्र mfn Kathās ~~%%~~ t. about बुद्धि (loc or

comp) f MBh, Kāv, etc t. alone दयानमात्रम् MW t.

and intention चिन्ताकृतम् RV 11.9.1 t. and joy

चिदानन्द ~~in~~ comp t. and non-thoughts चिदचित्

(with Buddhist) t. faculty विज्ञानम् Dharmas 22.42.58

t. of death प्रायश्चित्तम् the t. of men मनुष्यचित्तम्^{SB}

a t. sacrifice चिन्तायज्ञः MBh 14.2863 (with ~~SBh 14.2863~~)

Buddhists) training in higher t. (one of the three kinds

of training) अथि चि-तशिः Dharmas 140 yoked by a mere

t. (i.e. without effort) मनोयुज् mfn RV.

to be lost in thought सम्प्रविश्, सम्प्रविशति

(ep. also सम्प्रविशते) (with मानसम्, दयानम्) to

follow in t. अनुसर्क् to have a t. चिन्त् cl 10

चिन्तयति (cl 1 चिन्तति Dhātup 32.2, ~~metrically~~)

also चिन्तयते) MBh, R, etc ^{have} to/a t. ईक्ष् cl 1

इक्षते ŚBr, ChUp, MBh, Bhag, etc.

thoughts 2 ^{stl} II चित्तम् f pl RV-धीतानि

n pl RV, मेधाः f pl.

the act of seeing into the thoughts (of others)

मातिदर्शनिम् R application of the t. यौगः Up, MBh,

Kāv, (IW 92) being in the t. चित्तगोचरं mfn W evil t.

दुष्टयानिम् HPariś the forming of good t. शुभभावना

Subh having the t. directed to the same subject रामचिन्त

mfn MW समचेतस mfn Bhartr, BhP having the t.

directed upon anything हादिन mfn MW having true

t. सहात्मन् mfn RV, TBr, ŚāṅkhŚr holy t. (personi-

fied) धियः f pl RV knowledge of the t. of others

पारिवेत्तज्ञानम् Sukh 1 lord of the t. धियांपति m L

one whose t. are in this place इहक्रतु, इहचित्त mfn

AV 18.4.38 one whose t. are in this world इहक्रतु,

इहचित्त mfn AV 18.4.38 resulting from t. and words

and deeds ~~मज्जेवाग्देहज~~ mfn (lit mid , speech and body)

MW 'thinking evil t.' (N. of a Māra-putra) दुश्चित्त

mfn Lalit whose t. are far ~~away~~ दूरधी mfn RV 6.

9.6 'whose t. are fixed on the Supreme spirit' भावितान्म

MBh, Kāv, etc with all one's t. सर्वभावेन (Bhag, Hit,

BhP) सर्वभावेः (Pañcar) सर्वभाव (abc) (R).

to direct all the thoughts upon सामिधये,

सामिधयायति, सामिध्याति Suśr to direct one's t. to

ज्ञापनाम् चन्दा with loc to direct the t. upon i.e.

resolve निश्चा, निदधति, निधत्ते (with मनस)

Kathās.

thought adj मत RV, etc, सम्मत R चिन्तित

W — संकाचित MBh, Kāv, etc.

anything thought of परिवितर्कः Buddh appearing

when merely t. of द्यातमात्रोपगामिन्, द्यातमात्राय

द्यातमात्रोपनत, द्यातमात्रोपस्थित R, Kathās as has

been t. good राधारणार्थितम् ind Mālav came as soon as t.

of स्मृतमात्रागत Kathās come on merely being t. about

स्मृतमात्रागत Kathās ill t. out दुर्विचिन्तित Var merely

t. of दयातमात्र much t. of बहुमत MBh, Kāv, etc

not t. of आचिन्तित only t. of स्मृतमात्र Pañcat t.

about शीत , भावित MBh, Kāv, etc ,

परितर्कित Hariv t. fit मत Yājñ, Kāv, Kām

t. highly of सम्मत Mn, MBh, etc t. much of

अहुमानिन् MBh t. of अनुचिन्तित विविन्तित BhP ,

चिन्तित Pañcat, ~~MBh~~ Vet , परिचिन्तित R , द्यात

Br, Up, MBh, etc , उपद्यात MBh , निदर्यात MW ,

रमृत NrisUp, R, Kathās 't. of by (the feet of)

such a one' (the rightfull successor of any one) पादानुद्यात

पादानुद्यान Inscr ~~MBh~~ t. on निद्यात Vajracch t.

on secretly मनोगुप्त W t. to be good looking by

दर्शनीयम्मन्य, दर्शनीयमानिन् Pāṇ 3.2.82 f, Kās t.

upon प्रतिद्व्यात MBh (v.1. प्रद्व्यात) , काङ्क्षित (dat

acc) R 2.25.43v well t. about सुचिन्तित W well t.

चिन्तय
of साधुमत MW to be t. मन्तव्य ŚBr, etc ,

ŚvetUp 6.2, Bhag 10.17 , R 4 to be t. about चिन्तय

ŚvetUp 6.2, Bhag 10.17 , निदिद्व्यासितव्य ŚBr not ६%

to be t. of अद्वयेय Heat , आगिश्चिन्तय to be

t. much of बहुमान्य Kull on Mn 2.117 to be t. m

much of बहुमन्तव्य MBh to be t. of चिन्तनीय VarBrS

43.37, Pañcat 1. $\frac{1}{2}$, 3, BhP 8.11.38 , चिन्तयितव्य Mālav

$\frac{1314}{14}$ 2. $\frac{13}{14}$, विचिन्त्य VarBrS, Prab, BhP ,

Vop, Kull to be t. over दयातव्य Yājñ, MBh ,

Yājñ, MBh, मीमांस्य चिन्तनीय
सांचिन्त्य / Gobh, KenUp to be t. over again प्रति /

Kāv to be t. upon by संस्मर्तव्य (gen) MBh made to

think of उद्बुद्ध W thought out सम्परिचिन्तित R

, प्रमत MW 't. over' (determined on) चर्चित

BhP 10.44.1 t. over repeatedly क्षुब्ध W t. right

मतः Yājñ, Kāv, Kām t. to be परिशंकित Gīt.

thoughtful adj मनीषिन् RV, etc, मनन

RV, भावनायुक्त MW—साचिना f(आ) Kāv, Kathās —

चिन्तापरीत, चिन्तावश Bear — सविमर्श f(आ)

Kāv, Kathās दयानधीर (Daś), दयानानिह (MBh)

दयानिष्ठा (R) दयानपर (MBh), दयानतत्पर

MBh, ^{यु}धिया~~य~~ RV स्वाशी RV.

a thoughtful man मन्धातृ m RV.

to be thoughtful (alone) द्यौः cl 1 द्यायति

(ep. also द्यायन्ते) cl 2 द्याति MBh, Kāv, etc.

thoughtfully सान्निताकुलम् ind Śak सान्निताकुलम्

ind Ratnāv मनना ind RV.

thoughtless adj निश्चिन्ता MBh, Kāv, etc —

अन्तेतान RV 7.41.7 आविमर्श Kathās, - अनुह-

चपल f(आ) (ganas शोष्णादि श्रेण्यादि, विस्पष्टादि)

Mn 4.177, MBh 14.1251 सम्प्रमत्त MBh प्रयुति (with

मनसः).

not thoughtless

अप्रदुषित

RV 1.145.2.

thoughtlessly

साक्षितम्

ind MBh.

thoughtlessness n आचिन्ता, बालिश्यम् (g

ब्राह्मणादि) Mn, MBh, etc - तद्यवम् R, Kathās

तद्युता R, तद्युत्वम् MBh, तद्यिमन् n ŚāringP

असमन्वाहारः Divyāw मात्स्यम् MaitrS, Kath.

thousand n सहस्रम् RV, etc, सहस्रकम् Hariv,

स्रतयम्
Pāncar, सहस्रिकम् Hariv सहस्रिकम् Śis.

accompanied by a thousand संसहस्र mfn RV

accompanied with a fee of t. (kine) सहस्रदक्षिण mfn RV

AV, GrŚrS, etc ⁱaccompanied with a reimbursement of a t. ~~१०००००~~

(kine) सहस्रदक्षिण mfn RV, AV, GrŚrS, etc the

aggregate of a t. साहस्रकम् Pāncar ~~३३~~, साहस्रम्

(if f ३३) TBr, MBh, etc an aggregate of many thousands

साहस्रम् (ifc f आ) TBr, MBh, etc amounting to a %

त (इका) Cat, सहस्रसंख्याक

thousand साहस्रक mf MW, सहस्रकम् (ifc f इका)

MBh, R, Pañcar, (as a fine) सहस्रिन् mf MW

amounting to many thousands बाहुसाहस्र mf (आ, इ) n MBh, R

an army consisting of a thousand men साहस्रः W the

becoming a t. सहस्रभावः ĀśvŚr belonging to a t.

साहस्र mf (इ or आ) n VS, etc a body of t.

men सहस्रिन् m W bought with a t. साहस्र mf

(or) n VS, etc by t. साहस्रशः ind ĀśvŚr

by thousands सहस्रशः ind AV, etc chief of a thou-

sand (villages) सहस्रपति m Mn, MBh, etc the comm-

ander of a t. सहस्रिन् m W consisting of a t.

साहासिक mfn Heat , साहस mf (ई or आ) n VS,

etc , साहसवत् mfn TS consisting of a t. parts

सहस्रकाण्ड mfn AV consisting of a t. soldiers

सहास्रिन् mfn L consisting of four t. ^{साहसिक} चतुः/

mf (इका) n VāyUp containing a t. साहसक mf (इका) n Cat

containing a t. different things सहस्रिन् mfn RV

containing a t. Khāra measures खारसहस्रिक mfn Pat on

Pāṇ 5.2.58, Vārtt 6 containing a t. names सहस्रनामन्

mf(मनी) n AV, Pāncar a detachment consisting of a t. men

साहस्रः W five t. पञ्चसहस्री f sg Kathās, ifc,

पञ्चसहस्रिक mfn gaining a t. सहस्रिन् mfn RV, ŚBr

having a t. सहस्रिन् mfn (also ifc) MBh, Hariv, etc

~~सहस्रिका~~ , सहस्रकम् (ifc fइक) MBh, R, Pāncar

having a t. appearances सहस्रचतस्रः mfn RV having a

t. arms and tongues and eyes सहस्रभुजजिह्वाक्षः mfn MBh

having a t. aspects सहस्रचतस्रः mfn RV 'having a t.

clouds' (N. of a mountain) सहस्रजलधारः Hariv

having a t. dead bodies सहस्राकुण्डलः mf(आ) n AV having

a t. edges सहस्रधारः mfn having a t. eyes and faces

and feet and arms सहस्रनेत्राननपादनाहुः mfn Cat having a t.

faces and heads सहस्राननशीर्षवतः mfn BhP having a t.

feet and eyes and heads and thighs and arms सहस्रपादा-

क्षिशिरकृन्वाहृ mfn Sinhas having a t. forms सहस्रकृतु

mfn RV having a t. hands and feet and eyes सहस्रकरपन्नेत्र

mfn Yājñ having a t. heads and ears and eyes and noses

सहस्रमूर्धश्चवणाक्षिनासिक mfn BhP 'having a t. horses'

सहस्राश्वः VP having a t. ornaments सहस्रानिर्णिज mfn

RV 'having a s. petals' सहस्रपत्रः MBh, Hariv, Ragh

बाह्वक्ष

having a t. thigh and feet and arms and eyes सहस्रवर्द्धि-

mfn BhP in a t. parts सहस्रधा ind RV, etc in a t

ways सहस्रधा ind RV, etc killing a t. सहस्रदिने

mfn AV (v.l. सहस्रद्वय) lasting many t. years

बहुवर्षसहस्रिक, बहुवर्षसहस्रिन Bh a leader of t.

सहस्रणि m BhP leader of thousands सहस्रणि

m BhP living t. years वर्षसहस्रक mfn MBh, Pañcar

many thousands बहुसाहस्री R (B) many t. years old

सहस्रगुणित mfn MBh multiplied a thousand times

सहस्रगुणित mfn MBh, Pañcat, Vet numbering a t.

सहस्रिन mfn RV, BhP (and) obtaining a t. सहस्रमूखा

mfn Śis (Sch) one t. दशशतम् MBh 3.13, Padyas,

दशशती Naish 5.19, Rājāt 6.38 one t. and one

एकसहस्रम् one t. yugas काहस, काहन n paid for a

t. साहस्र mf (ई or अ) VS, etc paying a t. (Papas

as fine) सहस्रिन mfn Mn 8.376 possessing a t.

cows सहस्रगु mfn Mn, Gaut relating to a t. साहस्र

mf(इ or अ)n VS, etc (a sacrifice) of which many

thousands partake बहुसाहस्र mf(अ, इ)n R sown with a %

thousand Khāra measures सारसहस्रिक mfn Pat of Pāṇ

5.1.58, Vārt 5 ten arbudas = t. millions महाबुद्धम्

Jyot t. bannered सहस्रकेतु mfn MW a t. bodies

सहस्रकलस ind Mn, Gaut a t. Brihatīs बृहतीसहस्रम्

ŚBr, ŚāṅkhŚr a t. cows सहस्रम् गोव्यम् RV, VS, ŚBr

a t. cows and a bull ११ वृषभसहस्राः f pl (with गोवः) Mn

11.127 'a t. cows and a hundred horses' सहस्रमशताश्वम्

ŚāṅkhŚr a t. cows and one bull ^{११}त्रयभैकसहस्रम्, ^{११}वृषभैक-

सहस्रम्, ^{११}त्रयभैकसहस्राः, ^{११}वृषभैकसहस्राः

scil गावः Gaut 22.14, Mn 11.127 'a t. drugs' सहस्रम्

भिषजः RV t. eyed सहस्राक्ष mfn RV, VS, TS, etc

, सहस्रनेत्र mfn MBh, BhP, सहस्रनयन mfn,

सहस्रचक्षुः mfn RV, सहस्रचक्षुः mfn RV, AV, सहस्रचक्षुः

mfn, सहस्रागु mfn L 't. faced' सहस्राननः

MBh t. feathered (said of an arrow) सहस्रपण mf

(इ) n RV t. footed सहस्रचरण mfn MBh, R ,

दशरतादिः m Npr , सहस्रपद् mfn RV, AV, Br, etc.,

(the sun) सहस्रपादः L a t. fruits फलसहस्रम् t.

gated सहस्रद्वार mfn RV, सहस्रद्वार mf(आ) n MBh

a t. gifts सहस्रम् RV, VS, ŚBr t. handed सहस्रहस्त

mfn AV t. headed सहस्रक mfn Yājñ t. leafed

सहस्रपण mf(इ) n AV a t. lingas सहस्रलिङ्गि f

Rājat t. named सहस्रनामन् mf(नी) n AV, Pañcar the t.

names (of any deity, esp. of Vishnu) सहस्रनामानि n pl

(or सहस्रनाम ibc) Cat, etc 'the t. names of Skanda' (N.

of Wk.) स्कन्दसहस्रनामन् n a t. nights

रात्रिसहस्रम् ŚBr a t. of half months अर्धमाससहस्रम्

ŚBr t. headed सहस्रमूर्धन् mfn BhP, Pañcar , (N. of

Vishnu) सहस्रमूर्धः MBh , सहस्रशीर्ष mfn TĀr,

Up , सहस्रशीर्षन् mfn RV, ShadvBr, etc , सहस्रशीर्ष

mfn R, BhP, Pañcat, सहस्राक्षरः mfn MBh , (N. of the

serpent Ananta) सहस्राक्षः Kāsikh a t. eleven

एकादशाधिकम् सहस्रम् , एकादशम् सहस्रम् , एकादशसहस्रम्

a t. one एकाधिकम् सहस्रम् , एकसहस्रम् a t. and

20 विंशत्याधिकम् सहस्रम् , विंशम् सहस्रम् a t. and

द्वाविंश्याधिकम् सहस्रम्

2 ('t. rayed' (the sun) सहस्रकरः VarYogay, Kathās,

सहस्राक्षरः Śak, VarBrS, Pañcat , सहस्रगु mfn

L , (the sun) दशशतशिक्ष m L, Sch , (the moon)

दशशतकस्वामिन् mfn Hit 1.2.16 a t. seasons अह तु स हसम्

ŚBr 10 t. shaped सहस्राप्सस mfn RV (Sāy) t. of

mothers ~~and~~ and fathers मातृपितृसहस्राणि m pl MBh t.

tongued सहस्राजि mfn Hasy t. witted सहस्रधी

mfn t. years old वार्षसहस्रिक mfn Pān, Kauś three

t. त्रीणिसहस्राणि, त्रिसहस्रम् two t. द्वे सहस्र

द्विसहस्रम् two t. pieces of gold द्वे सहस्रे सुवणसि

(gen) Rājat Vishnu's t. ^{felled} ~~fethed~~ disc दशशतारम् BhP 3.

28.27 with a t. arms सहस्रेण बाहुना Hariv with a

t. horses सहस्राश्वेन (ifc) with a t. Rishis सहस्रां-

अश्विभिः ind RV worth t. (cows) सहस्राह

mfn SBr.

thousand fold adj सहस्रगुण Ragh, Rājāt,

सहस्रधा ind RV, etc, सहस्रप्रकार f(आ) Kauś,

सहस्रतय MW, सहस्रभेदशस ind Hcat, सहस्रिन्

RV, Bhp, सहस्रान्त RV, साहस्र f(ई or आ) VS,

etc, सहस्रिय RV, सहस्रदातु RV, (prob.) सहस्रभर्गस

RV.

giving thousand fold सहस्रिय VS, TS, सहस्रिय

MaitrS having t. splendour सहस्रधामन् AV, TBr.

thousandth adj सहस्रतम f(इ) TS, ŚBr, Pāṇ, ४

Sch, सहस्रपूरण śis (Sch), सहस्र f(इ) .

इ(—) .

to thrash upon अदयवहन् TBr.

thread vb मृण cl 6 (Dhātup 28.41) मृणति

ŚBr.

thread n I सूत्रम् (accord. to g अर्थर्थादि

also सूत्रः) AV, etc, सूत्रकम् Pāṇ 1.1.1, Vārtt 8,

Pat, सूत्र — स्यू f VS — सूत्रतन्तु m (once

n) Gobh, ŚāṅkhGr, Hariv, तन्तु m RV, etc, तन्तुक

ifc Bhartr 1.95 — अंशु m — पुण्णि (Up 5.47) RV

4.22.2, 5.52.9, ŚBr, KātyŚr, Mn, etc — गुणः TS 7,

Mṛicch, Kum, Ragh — वायः — सरित् — f L, सरत-

m L — विरजः RV 10.106.4, AV 20.133.1 & 2 — यष्टि

m f (ifo) Kālid — चीनः L.

II उल्लाहः L — कुक्कम L — रत्नात्रम L —

लोति f Divyāv — ष्युमः, ष्युमः .

a black thread कृष्णसूत्रम् HirP the Brāhmaṇiel t.

hanging over the shoulder अवसञ्जनम् Comm on KātyŚr,

निवीत

(a Brāhman) who has the sacred t. on (in the

usual manner over the left shoulder and under the right arm)

अवीतिन m ŚBr, KātyŚr, ĀśvGr, ŚaṅkhGr, etc consisting

of nine threads नवतान्तम् mf(३)n Grhyās consisting

of single ११ t. गुणमय mfn MBh 1.6546, ŚārngP ११-

consisting of t. सूत्रमय mf(३)n Hcat , ११ सूत्र mf

(३)n Gaut , तन्तुलम् Sarvad 11.118 consisting of

t. of all colours सार्वसूत्र mfn ĀpŚr consisting of

three t. त्रिगुण mf(आ)n ŚāṅkhŚr, KātyŚr, Kum 5.

10 end of a thread अंशु m ~~forming~~ forming threads

तन्तुमत mfn Car 6 f, Suśr 3 furnished with a golden

sacrificial thread हमयज्ञोपवीतवत् mfn Hariv furnished with

a t. गुणवत् mfn Pañcat, ~~ŚāringP~~ ŚāringP, Subh having

the Brāhmanical t. like a necklace round the neck निवीतम्

having the Brāhmanical t. round the neck निवीत mfn

ShadvBr, Lāṭh 'having t. like flowers' (the cotton plaut)

सूत्रपुष्पः L having threads सूत्रिन mfn Kālac

, तान्त्रिन mfn W having t. for tringes दामतूष

mfn TāṇḍyaBr, दामदश mfn Lāṭy having three t.

त्रिसूत्र mfn MaitrUp 6, CūUp invested with a white

s. thread सितयज्ञोपवीतिन mfn Hcat investiture with

the sacred t. औपवीतिकम् VāṃP liable to % be made into

threads सूत्रपत्तकर, सूत्रपात्रिन mfn L

made of all coloured t. सर्वसूत्र mfn MaitrS made of

threads ^{११}सौत्र . mf(इ) n Gaut , तान्त्रिन् mfn

W , (tantu) तान्तव mf(इ) n Bhp 10.64.4, Lāṭy 2.8.१

24, (ifc) Mn 2.42 made of woollen t. ^{११}आविकसौत्रिक mfn

Mn a piece of thread bound round the wrist on partic.

occasions (esp. on the full moon of Śrāvaṇa either as an

amulet and preservative against misfortune or as a symbol

of mutual dependance or as a mark of respect) रक्षा, रक्षी

MW 'produced amid threads' (the resin of Shorea robusta)

सूत्रमध्यम् mfn L the sacred thread सावित्रीसूत्रम्

L, यज्ञोपवीतम्, उपवीतकम् Kathās, BhP the sacr-

ed t. hung round the neck and upon the breast (as sometimes

worn) उररकटः L the sacred t. worn over the left

shoulder सव्यम् (scil यज्ञोपवीतम्) KātyŚr, Sch

the sacred t. (worn over the left shoulder and hanging down

the right) यज्ञोपवीतम् TBr, etc the sacrificiāal t.

यज्ञसूत्रम् R sewing t. पिप्पलकम् L a single t. of

a cord गुणः

TS 7, Mricch, Kim, Ragh spontaneous

abandonment of the t. स्वयंगुणपरित्यागः Bhartr the state of

consisting of three threads त्र्यगुणम् Mn 2.42, Kull

(said of the sun) drawing out t. (of light) तन्नाशिन

mf VS 38.12 a thin t. पक्ष्मन् n, पक्ष्माणि n pl

L 't. cutter' (a tailor) सूत्रभिद् m L a t. for

a needle or for sewing सूचिसूत्रम् L (v.l. सूचीसूत्रम्)

't. holder' (an architect, carpenter) सूत्रधारः MBh,

VarBrS, सूत्रधरः L 't. like' (Singpis dichotoma)

तन्तुमः L the t. of action कर्मस्फोरिति f Divyāv

the t. of death कालसूत्रम् MBh 3.11495 a t. of fire

आग्निसूत्रम् L the t. of life प्राणसूत्रम् MantrBr

the t. of time कालसूत्रम् MBh 3.11495 a t. of wool

हृणसूत्रम् VS, ŚBr, etc 't. soul' - (a soul which

passes like a thread through the universe) सूत्रात्मनः

m Vedāntas (IW 114) 't. work' (a web) तन्तुकार्थम्

SarvUp the t. worn like a necklace round the neck निवीतिम्

TS, KātyŚr the t. worn over the shoulder and marking the

first three classes द्विजाग्नी L a t. worn round the

neck to secure good fortune सैकतिकम् L, मङ्गलरूपे

a t. worn round the wrist to secure good fortune सैकतिकम्

L, मङ्गलरूपे wearing the t. round the neck in worshipping

ing the Rishis निवीतिन् mfn Mn 2.63, ~~374~~ RTL 379,

410 wearing two sacrificial threads द्वियज्ञोपवीतिन् mfn

Baudh without thread निःसूत्र mfn Naish to make

or spin into thread सूत्रीकृ सूत्रीकरोति

ĀpŚr,

Sch.

threadbare adj सूत्रहरिद्र Mrisch.

threaded adj सूयिप्रोत

ĀpŚr, Sch .

'five threaded' (the Brāhmanical cord) पञ्चवर्तः L

many t. (as a ripe) बहुगुण

mfn Pāṇ 6.2.176, Sch

'seven t.' (consisting of seven parts (as a sacrifice))

सप्ततन्तु

mfn RV, MBh.

threat n भस्मिन् (or आ f) Kathās, Sāh — तर्जिन्म

R .

bewildered by the threat of punishment निर्भस्मिन् दण्ड-

मोहित mf MBh.

threaten vb I भस् cl 10 भस्सियते (rarely

भस्सियति rarely cl 1 भस्सिति) AV, MBh, Kāv, etc

निभस् निभस्सियति MBh, Kāv, etc, परिभस्

परिभस्सति or परिभस्सियति MBh, R, विनिभस्सि (only

ind विनिभस्स्ये) R, BhP — तर्ज caus तर्जयति

(ep. also Ā) R 3, Śak, Ragh, तर्ज cl 1 तर्जति (ep.

also Ā) MBh, R, सतर्ज caus सतर्जयति MBh, Kāv, etc

etc, परितर्ज caus परितर्जयति R, Bhartr, प्रतितर्ज

(only ind p प्रतिवर्त्य) Kir 14.26.

II अदाय Nom अदायति RV, AV - अपगुर

RV 5.32.6, etc — अभिप्रविय TS — अभिगन् अभिमव्यते

VS, AV, etc — आदिश आदिदैष्टि, आदिशति rarely

आदिशति V 9.21.5, etc, AV — ह्य cl 1 (Dhātup 15)

7) ह्यति (rarely ह्यते) Dhātup.

III जच cl 1 जचति Dhātup 28.17, जश्

जच्छ cl 1 , जर्ज cl 1 , जर्श् cl 1 .

to threaten greatly समभितर्ज समभितर्जयति Hariv

to t. so as to terrify अभिभूय R.

threatened adj भासित Kāv, Pañc, भासितम्

Daś, परिभासित R, निर्भासित Kathās, Pur — तर्जित

R 6, Ragh 11.78, संतर्जित W — आभेद्यत Mn 11.112.

threatened destruction तापीकः (with विनाश)

to be t. तर्जनीय .

one who threatens

तर्जिक

mfn Pañcar 4.3 ,

अभिमन्तृ

m GopBr.threateningadj

भस्त्रिक

(ifc)

L

सैतर्जन

Car ,

उत्तर्जनीक

Vcar

— उद्गुरीतृ

Vishpus 5.60. %

(dram.) a threatening attitude

द्युति

f

Daśar,

Sāh

much t.

बहुलाभिमान

mfn RVt. clouds

सौहृदाह

(with

दाताः)

't. finger' (the forefinger) तर्जनी

Kathās 17.88, KātyŚr, Sch t. from behind पाणिग्रह

~~MBh~~ BhP. t. life पाणह f(इ) Yājñ, R, Cān.

threatening n I भर्त्सनाम् (or आ f) Kathās, Sāh,

निर्भर्त्सनाम् MBh, Rājāt, निर्भर्त्सना, परिभर्त्सनाम् R

अवभर्त्सनाम् तर्जनाम्
परिभर्त्सनाम् Jātakam अवभर्त्सनाम् R 3.5, Ragh 19.17,

Kum 6.45, etc, सैतर्जनाम्, सैतर्जना MBh, Kām,

BhP, उत्तर्जनाम् Sāh- दण्डायामः (ife) Yājñ 3.293 —

उद्गम

Yājñ 2.215, उद्गम

Comm on Yājñ 2.

215 — अपगारम, अपगारम

ind Pāṇ 6.1.53,

अपगारम

Comm on TS — अपक्षपः

L — भूय f RV

8.67.19.

~~*****~~

'threatening terrible things' (N. of Vishṇu (properly

of Śiva)) भैरवतर्जकः

Pāncar.

to deter by threatening अवभले

MBh 3.15096.

three n त्रि m

affected by three kinds of uncleanness त्रिमल

mfn GarbhUp 1 after t.x 3 days त्रिरात्रिस्त्रिभिः Mn 64 any

one of the first t. classes द्विजलम् Vishn, BhP, Rājāt

arranged in strophes of t. verses each तृचवकुप्त mfn

ŚāṅkhŚr, AitBr 3.43, Sāy a building having t. halls (Viz

towards the east, west and south) त्रिरण्यनाभम् VarBrS by

t. Pādas त्रिपदः ind ŚāṅkhŚr 11 by threes त्रिराः

RPrāt 18 causing fear to the t. worlds ^{११ १} त्रैलोक्यभयकारक

mfn 'carrying the t. staves tied together (a Parivrājaka)

त्रिदिनेन m Yājñ 3.58, MBh, etc coming from the t.

myrebalans त्रिफल mfn Suśr 4.5 & 9, 6.17 & 34 a

commentary on the t. Vedas त्रयिभाष्यम् SŚaṅkar 13.63

conjunction of t. lunations with one solar day त्रिदिनस्युह

m Jyot connected with t. oblations त्रिहविस mfn ŚBr 13,

ĀśvSr 2, त्रिहविष्य mf(आ)n ĀśvŚr, Sch consisting of

the t. Vedas त्रयोमय mf(३)n BhP (the sun 5.20.4,

the sun's chariot 21.12), MārkaP 29, KūrmaP 1.20.66 (Rudra)

५१ Sinhās 18 consisting of t. divisions त्रिपञ्च

mfn BhP consisting of t. parts त्रिपञ्च mfn RV,

ŚBr 5.5.5.6 , (an arrow) त्रिपञ्च mfn Hariv 12238,

त्रिपर्वन mfn MBh 4.43.18 'consisting of t. Skandhas'

(the Jyotih-śāstra) त्रिरव, च्या Āryabh, Sch, Introd

consisting of t. sounds or syllables यक्षर mfn VS

9, ŚBr 6.14, TāṇḍyaBr, Lāṭy, Mn 9.266 consisting of t.

strings त्रिगुण mf(आ) n ŚāṅkhŚr, KātyŚr, Kum 5.10

containing the t. Gupās त्रिगुण mf(आ) n ŚvetUp, Man 1

15, Sāṅkhyak, Kap containing the 3 Vedas त्रिविध

mfn , प्रसीमरा mf(ई) n BhP (the sun 5.20.4, the

sun's chariot 21.12) MārkaP 29, KūrmaP 1.20.66 (Rudra) Sin-

hās 18 containing t. Ashtakā days अष्टक mf n Gobh

3.10.7 containing t. syllabic instants त्रिसावकांश

mfn Bhāshik 2.32, Sch, त्रिमात्र mf(आ)n RPrāt, APrāt,

ŚāṅkhŚr containing t. ~~zodiacal~~ zodiacal signs त्रिभ

mfn Sūryas 14 (a cow) having t. nipples त्रिरतनी Hcat

1.7.489 decorated with t. lotus flowers त्रिपुष्कर mfn

Lāṭy 9.2.9 divided into t. parts त्रेधाविहित mfn ŚBr,

त्रेधाविहित mfn Ragh a division of time (about t.

hours 6 or 7 Nādikās) पुत्र (ifc f आ) Var, Kathās,

Pāñcat the duty enjoined by the t. vedas त्रयी धर्मः MBh

3, Bhag 9, MarkP 21 dwelling in t. places त्रेधाभावः Nir

7.12 equilibrium of the t. elements त्रैधातुकसमता Sukh

1 extending through the 3 t. world त्रिरञ्जान mfn Nir

9.25 familiar with the t. Vedas त्रिवेदिन् mfn W, त्रिवेद

~~2.118~~ mfn Mn 2.118 , (epithet of a commen

tator on Vās and of several coyists) त्रिपाठिन् m forming

t. rows त्रिःश्रेणि mfn AitBr 3.39.2 fully

or quite t. times a day त्रिर आ दिवस furnished with

t. arrows त्रीषु mfn ŚāṅkhŚr, त्रीषु mfn

KātyŚr, 25.4.47 agirl t. of age representing Durgā at

festival त्रिधामूर्ति f having a half for its fourth t.

and a half अर्धचतुर्य having (the humours as the) t. ३

supports त्रिसूत्र mfn MBh 5.1070, Suśr 1.21.1, ३

Laghu 2.16 having the length of t. men त्रिपुरुष mfn

ŚBr 10, TBr 1 having the t. Gunas त्रिगुण्य mfn BhP

11.25.30, ^{११}त्रिगुण्यत mfn Sarvad 14.63 having the t.

Vedas for a body त्रयीदिहः Gal 11.374, त्रयीधामवत् m VP

3.5.15 'having the t. Vedas in ~~his~~ his mouth' (a Brāhman)

त्रयीमुखः L, त्रयीतनु m Gal having t. assist-

ants त्रिपुरुष mfn ĀśvŚr 4.1 having t. backs (Soma

compared with a chariot or bull or horse) त्रिपृष्ठ mfn

RV 7.9 having t. bulls त्रिवृष mfn AV 5.16.3 having

t. chords (a lute) त्रितन्त्रि mfn Sch on ŚBr & KātyŚr

'having t. doors' (~~reach~~ reachable in three ways) त्रिद्वार

mf(३१)n MBh 3 having t. dwelling places त्रिरशान

mfn DhyānabUp having t. dwellings (agni) त्रिपरदा mfn

RV 8.39.8 having t. ears त्रिबुध्नी mf(३)n R 5

having t. fellies ~~त्रि~~ व्यर mfn AV 10.2.32 having t.

flanks त्रिपाजस्त mfn RV 3.56.3 having t. fluid ~~त्रिपाजस्त~~

streams flowing from the forehead (a rutting elephant)

त्रिपस्युत mfn R 2, Hcar 7 having t. fruits त्रिफल

mfn Kām 8.42 having t. meanings त्र्यर्थ mfn L

having t. mothers त्रैमातुर- mfn Pāp 6.3.48, Kās ,

त्रैमातृ mfn RV 3.56.5 having t. organs of sensa-

tion त्रैन्द्रिय mfn Hemac having t. pendent parts

of the body त्रिप्रकाश, त्रिप्रकाशिन mfn R 5n having

t. Śakalas त्रिशकलः Pāp 6.2.47, Kās having t. seats

of sacrificial grass त्रिबर्हिस् mfn RV 1.181.8 having

t. sexes त्रैलोक्य mfn MBh 12.11353 having t. shares

त्र्यंश mfn Jyot, Sch having t. sons त्रिपुत्र

mfn JaimUp having t. surfaces (Soma compared with a

chariot or bull or horse) त्रिपुष्ट mfn RV 7.9 having

t. teeth त्रिदन्ते mfn Pāṇ 5.4.141, Kāś having t.

turns (a stoma) त्रिपर्याय mfn KātyŚr 9 f having t.

victims त्रिपशु mfn KātyŚr 15 having t. wheels

त्रिपक्ष mfn RV 1.4.8.10 (scil रथ 85.14) a

householder who has t. years' grain in store त्रिसूक्तधान्यकः

Mn 4.7 in t. cases त्रिधाते loc ind APrāt, Sch in

t. parts त्रिधा ind (VPrāt 2.44) RV 1 f, 4, ChUp, MBh,

etc in t. places त्रिधा ind (VPrāt 2.44) RV 1 f 4, ChUp,

MBh, etc in t. ways त्रिधा ind (VPrāt 2.44) RV 1f

4, ChUp, MBh, etc , त्रिगुणम् ind Caran 'keeping off

t. kinds of sins' (Buddha) त्रिदोषापरः Buddha L

knowing the t. times त्रिकालम् mfn R 1, VarBrS know-

ing the t. Vedas त्र्यम्बकम् mfn TejobUp 6 knowing the

t. verses beginning with madhu त्रिमधु mfn Gaut,

Yājñ 1, VP 3.15.1, MārkaP 31 lasting t. half months

११ त्रैमासिक mfn Prāyāṣ lasting t. months ११ त्रैमासिक

mfn BhP 2.7.27, Mn 11.127, Kull marked red in t. places

२२/२५ mf(इ)n RV 8.46.22 a member of the first

t. castes. ११ त्रैवर्णः Hcat, ११ त्रैवर्णिक Mn, Āryabh, Sch

~~त्रिस्तन~~ milked from t. nipples ~~त्रिस्तन~~ mfn KātyŚr the number

t. ११ त्रिस्तन m Sūryas , ११ त्रिस्तन , (from the

three sacred fires) ११ त्रिस्तन m VarBrS , ११ त्रिस्तन

VarBrS, Sūryas , गुणः

VarBrS 98.1 offeringt.fold advice त्रिमन्तु mfn RV 1.112.4 of t. days११
त्रैरात्रिकmfn Pāṇ 15, Vārtt 2, Pat of t. x 5 kinds

त्रिपञ्चक

mfn pl Yājñ 2. $\frac{181}{182}$. 11 of t. kinds त्रिप्रकारmfn Mn 12.51, त्रिप्रकार , त्रिप्रकार MārkaP,APrāt, Sch , त्रिविध mfn ŚBr 12, ŚāṅkhŚr, Mn, etc(in music) one of the t. Mārjanās अक्षमिश्र I only t.hours याममात्रम् MW on t. sides त्रितः ind W

a particular method of applying the direct rule of t.

^{११} क्रमत्राशिक performing the Pārāyana t. times ^{११} त्रैपारायणी

mfn Pāṇ 5.1.20, Vārtt 2, Pat a period of about t. hours

प्रहरकः Śis , यामः (1fc f ३५) Mn, MBh, etc

, ^{११} त्रैपारायणम् AV 10.5.22, 12.4.16 (v.1. ^{११} त्रैहारान

Pāṇ 5.1.130, Kās) the personification of a t. pointed

weapon as a ~~%%%%is%%god~~ 'battle-god' ^{११} त्रैपारायणी AV

pervading the t. worlds ^{११} त्रैपारायणी mfn TejobUp 6 a place

where t. roads meet

त्रिक०

Hariv, Jain, त्रिकम L

produced from any combination of t. inferior articles

कात्तैराक

mfn Pāṇ 4.2.95

red on t. parts of the body

त्रिलम्

mfn R (B) 5.35.17

relating to the t. tenses

त्रिकाल

mfn Sāṃkhyak 33

, (pf, pr, ful) त्रिकालिक

mf (३) n MBh 12, BhP 3.11, Kāśīkh, Tarkas , त्रिकाल mfn

Sāṃkhyak 33

relating to the t. Vedas

११११
त्रिगोत्रिक

mf

(३) n Mn 3.1, ३३ VāyUp 1.1.65 ~~३३३३~~ relating to ३.

zodiacal signs ^{०१} त्रैराशिक mfn Hāyan resting on the t.

Vedas त्रयमित्र mf (इ) n BhP (the sun 5.20.4, the ~~sun~~

sun's chariot 21.12), Mār̥kP 29, Kūr̥mP 1.20.66 (Rudra),

Sinhās 18 the rule of t. (in arithm.) त्रैराशिक mfn

(with or without gaṇhit or Karman) Laghuj, Sch, Sūryapr, Sch

sounding t. syllabic instants त्रिमित्राकाल mfn Bhāshik

त्रिमित्र ^{०१ १} त्रिमित्र
 2.32, Sch , ~~त्रिमित्र~~ mf (अ) n RPrāt, APrāt, ŚāṅkhŚr

'striding through the t. worlds' (N. of a Bodhi-sattva)

१११
 त्रैलोक्यविक्रमिणम् SaddhP 1 a strophe consisting of t.

verses तृचा, त-चम AV 19, TS 1, AitBr, ŚBr,

KātyŚr, Nir, RPrāt sufficient for t. years त्रैलोक्यविक्रमिणम्

mfn Pāṇ 7.3.16, Kās, त्रैलोक्यविक्रमिणम् mfn Gaut, Mn, Yājñ,

MBh t. and a half अक्षरगुणम् mfn, %. अक्षरचतुर्ध्वम् mfn

pl Suśr, etc 't. armed' (N. of a hoblin) त्रिबलम् m

Hariv 14852 t. arms long त्रैलोक्यविक्रमिणम् mfn Kauś t. camirs

अनीकिनी the t. categories of Rāmānyja and his school

KaivUp, R 1, Ragh, etc , (originally probably 'three

mothered) त्रिपलकः RV 7.59.12, VS, etc 'the t.

fig-trees (a place near the Yamunā where the Drishad-Vati

disappears) त्रिपलकाः m pl TāṇḍyaBr 25.13, ŚāṅkhŚr

13, त्रिपलकावहरणम् KātyŚr 24, Lāṭy 10 t. footed

त्रिपदविग्रह mfn Hariv 2626, त्रिपादक, mf(श्च) n

R 5 the t. fragrant fruits (nutm e.g. areca-nut, and

cloves) त्रिफला Npr, त्रिफली L t. generations

त्रिपुरुषम् n sg Gaut, त्रिपुरुषी ĀpŚr, 10, Sch,

Introd the t. gunas (sattva Rajas & tamas) त्रिगुणम् sg

~~MBh~~ BhP 4, त्रिगुणाः m pl Tattvas , त्रिगुणम् MBh,

Sāṃkhyak 14, 18, Tattvas, Mālav 1.4, MārKP 1.3 t. headed

त्रिवृत्तिरस mfn MBh 12.1632, 13.7379, त्रिमूर्त्ति mfn

Pāṇ 5 f, त्रिमूर्धन RV 1.146.1 , त्रिशीर्ष mfn MBh

(Śiva 12) Hariv , (Tvāshṭra, dāsa, etc) त्रिशीर्ष mfn

RV 10, AV 5.23.9, Kāth , ŚBr, ~~ŚBr~~ ŚāṅkhŚr 14 %%t.

horned' (a triangle) त्रिशूङ्गः

Sārasam t. hundred

त्रिशत

mf n RV 1.164.48, AV 11.5.2, त्रिशतम् MBh

13, R 1.7 , त्रिशती

MBh 14, Jyot (YV) 29 , शत-

शतत्रयी
अगम, ~~शतत्रयी~~ MarkP, Rājat, ~~अधिसप्तशत~~ Rājat t.

hundred and fifty अधिसप्तशत mf (आ) n pl, अधिसप्तशती

n pl R , त्रयशतशतार्ध mf (आ) n R (B) 2.39.36

the t. hundredth (chapter of Hariv) त्रिशततम mf n

the t. hundredth (chapter of MBh 3.12 & R (G) 2.6) त्रिशत

t. in number त्रिमात्र mf(आ)n MBh 7 t. x 8 years

old २५४२ वर्ष mfn Mn 9.94 t. x 7 त्रिंशत् RV 1.

4.7 ff t. x 10 (30) त्रिदश mf(आ)n MBh 1.4445

t. x 10 (in round number for 3 x 11) deities (12 Ādityas,

8 Vasus, 11 Rudras, and 2 Asvins) त्रिदशाः m pl MBh,

etc 't. killer' (N. of a woman) त्रिमारिका Kathās 66

t. kinds of expression त्रैलोक्य Pat on Pāṇ 1.4.74,

Vārtt 48 3.1.44, Vārtt 7 'the t. lakes' (N. of a Tirtha)

त्रिपुण्ड्ररानि n pl Ragh 18.30 't. leaf' (Aegle Marmelos)

त्रिपत्तः BrihaddhP 't. leaved' (Cissus pedata) ^{त्रिदल}

L the t. libations सवननाराज ShadvBr t. lined %

(the neck) त्रिरिख mf (आ) n L 'the t. Lingas'

(the country Telinga) त्रिनिङ्गम the t. lokas ^{१११} त्रिनीवगम

(g चतुर्वर्णीदि) Mn 11.237, MBh, etc the t. metals

(copper, brass and bell metal) त्रिनीङ्गम Heat 1.11

the t. metals (gold silver, copper) त्रिनीङ्गम L

t. months त्रैमास्यी mfn Divyāv 19, त्रैमास्यम् KātyŚr

20.3.6 t. months old त्रैमासिक, mfn Bhp 2.7.27, Mn

11.127, Kull 't. mountains' (N. of a place) त्रिपर्वत

t. more than ~~thirty~~ thirty i.e. 33 त्रिंशतिः परः the t. ~~thirty~~

Myro balans (the fruits of Terminalia chebula, Terminalia

Bellerica, and Phyllanthus, Emblica) त्रिफला (Pāṇ 4.1.

64, Vārtt 3) Suśr, VarBrS 16, Kathās 70, KātyŚr, Sch the

t. narcotic plants (cyperus rotundus, plumbago zeylancia

and embelia ribes) त्रिमदः t. or four त्रिचतुर mfn

(Pāṇ 5.4.77 Vārtt) Daś 7, Kathās, Sāh t. percent त्रिक

mfn (with or without शत) Mn 9.152, Kull t. persons

जनत्रयम् R 3.4.46 t. pointed (an arrow) त्रिशत्य

mfn MBh 7.202.82 the t. portions of a victim belonging

to SvishṭaKṛit upper part of the right forefoot part of ३

the left thigh and part of the intestines) शङ्खानि n

pl TS 6, ŚBr 3, Kauś, K̄tyŚr, Sch t. qualities (Śaitya,

saugandhya, māndya) त्रैगुण्यम् Śivarātrivr the t.

refuge formula of Buddhists त्रिशरणम् MWB 78 the t.

(sacred) places ~~त्रिशाली~~ त्रिशाली the t. sacrificial cakes

त्रिपिण्डि the t. Sāraṇā processes सारणात्रयम् t.

shares अंशः sg Mn 9.151 the t. states (viz wak-

ing, dreaming and sound sleep) अवस्थानायम् RāmātUp, BhP

the t. staves of a Parivājaka त्रिदण्डकम् MBh 12, Up,

त्रिदण्डम् Mn, etc t. storied त्रिभूम mfn Pāṇ 5.

4.75, Sch, त्रिभिः mfn Heat 1.9.330 't. streamed

(the Ganges) त्रिरचोतस f Śak 7, Kum 7.15, Ragh 10

64 t. Sūtras त्रिसूत्री Nyāyas, Sch the t. sweet

fruits (grape pomgranate, and date) त्रिफला Npr the

t. sweet substances (sugar, honey, ghee) त्रिमधु

VarBrS, Śarad 9, त्रिमधु n L, त्रिमधुरत्रयम् Tantras

4 the t. sweet things त्रिमधुरत्रयम् L the t. tenses

(pf., pr, ful) त्रिमहाम् VPrāt, MBh 12, Hariv the t.

tenses (pf, pr, fut) त्रिकात्म ŚvetUp, BhP 5, Rāmāt-

Up the t. things त्रिवर्ग KātyŚr, Lāty, etc t.

times त्रिकुल ind Heat 1.10.106 , त्रि ind

(Pāṇ 5.4.18) RV, ŚBr, KātyŚr, Mn, etc , त्रिकात्म ind

BhP 5 , त्रिशब्दनाम Buddh, L the t. triads (tripha-

ta, Trikaṭu, and trimada) त्रिकत्रय L t. uddered त्रि

mfn RV 3.56.3 the t. Vedas त्रिवेद in comp KātyŚr

25, त्रिवेदी L the t. vehicles (deading to Nirvāṇa)

त्रिगानम Buddh the t. vestments of a Buddh. monk

त्रिचीनरम MWB 83 t. ways त्रिमागी L the t.

words त्रैधातुकम SaddhP 4 the t. worlds त्रैलोक्यम

(g चतुर्वर्णादि) Mn 11.237, MBh, etc , (heaven atmosph-

ere, and earth) भुवनत्रयम Śak, ~~the world~~ (heaven,

earth and the lower world) जगत्त्रयम Kathās, Sāh,

जगत्त्रयम Dhūrtas 2.8 , (heaven, earth, and the

lower world) विश्वत्रयम Mārkp 'the t. world's master'

(Śiva) त्रिभुवनगुरु m Megh, त्रिभुवनेश्वरः ŚivaP 2.28

'the t. worlds' mother' (Pārvati) त्रिजगज्जननी Kathās

1.14 the t. worlds (viz earth, heaven, and the lower

regions or the atmosphere) मानिषा Up 4.1.170, Sch

t. zodiacal signs त्रिभुज Sūryas 7n through t. gene-

rations त्रिपुरुषम् ind ŚāṅkhŚr, PārGr throw at the

side of a die marked with t. spots नीता a vessel

with t. feet त्रिपाद Kauś watch of t. hours रामः

(ifc fआ) Mn, MBh, etc watered by t. Irāvati rivers

त्रिरावतीक

~~त्रिरावती~~

mfn Pāṇ 1.4.1, Vārtt 19, Pat weighing

t. barleycorns त्रिराव

mfn Mn 8.134, Śulbas weigh-

ing t. palas त्रिपल

mf(आ) n Yājñ 2.179 weighing

t. Vistas त्रिविस्त

mfn Pāṇ 5.1.31 white on t.

spots त्रिविस्त

mf(आ) n ŚāṅkhGr 1.22.8, Gobh 2.7.8

with t. fellies त्रिणि

mfn BhP 3.8, 20 (त्रिनि)

with t. ways त्रिमार्ग

mfn DhyānabUp 17 (a woman)

having t. breasts त्रिस्तनी

MBh 3, Pañcat 5.

to eat a meal at the end of a fast of three days

वपुः .

threefold adj त्रिगुण f(आ) KātyŚr, Mn, Ragh

2.25 — त्रिविधा ŚBr 12, ŚāṅkhŚr, Mn, etc — त्रिप्रकार

Mn 12.51, त्रिप्रकार, विप्रकार MārKP, Aprāt,

Sch — त्रिगुण RV, etc, त्रिगुण कि RV 7.101.2

RV 10.59.9, Lāṭy, Śulbas 1, Suśr, etc — त्रय ±(इ)

RV 10.45.2, AV 4.11.2, VS, etc — त्रिधातु RV, ŚBr 5.5.6,

त्रिधातु त्रिधातु — त्रिविधातु RV 102.8 — त्रिविधातु MārKP

त्रिपुर Buddh, I — त्रिभुज AV 8.9.2.

having a threefold tooting त्रिप्रतिष्ठित AV 10.2.32

making t. त्रिगुणीकृत ind p AgP 33.5 , त्रिगुलकरणा

Vedāntas 116 (ChUp 6.3.2 f) 'the t. arrow' (N. of a

इषुस्त्रिका७३१

constellation (perhaps the girdle of orion)) t. change of

form ९९ अ३२१४१ Pān 7.3.49, Sch (Not in Kās) the t.

flame of the three fires of the altar त्रेतिनी RV 10.

105.9 the t. haughtiness त्रिमदः BhP 3.1.43 t.

knowledge त्रिविदा Pān 4.1.88, Pat t. nature त्रैभाषा

१. सिद्धि (with or without Stoma) a t. Stoma सिद्धि m

VS, etc.

~~three-fourth~~

three-fourth

adj

सिद्धि

Tāṇḍya.Br, 16.13.2,

ŚāṅkhŚr 14.41.11.

three fourths त्रिभागः

Pāṇā r 1.14.50, त्रिपद

~~Ex~~ mfn RV 10.90.3 f.

consisting of three hundred त्रिशतक mf(इका)n

Buddh, त्रिशत mfn Hariv 512 (f इ) Nām consisting

of 360 sections त्रिशतं षष्टिपूर्वन mfn BhP 3.

consisting of three hundred and sixty षष्टि त्रिशत

mfn Nidānas.

three-thousand n त्रिसाहस्रम् BhP 10.58.50.

consisting of three thousand त्रिसाहस्र mf(इ)n

KātyŚr , त्रिसाहस्र mfn TS 5, Śulbas, त्रिसाहस्र

